

GENRETHESAURUS TEN BEHOEVE VAN DE ONTSLUITING VAN BEWAARCOLLECTIES KINDERBOEKEN

onder redactie van Thea Gordijn en Jeannette Kok

5e herziene versie

Den Haag, Koninklijke Bibliotheek, 2010

INHOUD

ALFABETISCHE LIJST VAN TERMEN

Betekenis afkortingen

Lijst van genres voor audiovisueel materiaal

Hierarchisch overzicht van de Bijzondere boekvormen

Register van voorkeurstermen

Afbeelding bij de titel komt uit:

Lentebloempjes : ter bevordering van deugd en goede zeden / door L.J.W. ten Bokkel ; met gekleurde platen. - Amsterdam : D.H. Fikkert, [1850]

ALFABETISCHE LIJST VAN TERMEN

Betekenis afkortingen

SN	=	scope note: geeft de definitie en/of gebruiksmogelijkheden van de term aan
USE	=	zie-verwijzing naar de voorkeursterm
UF	=	used for: zie-terug-verwijzing bij voorkeursterm
NT	=	narrower term
NT >	=	deze NT heeft nog een nauwere term; zie aldaar
BT	=	broader term
RT	=	related term (zie-ook verwijzing)

VOORKEURSTERMEN zijn in kapitaal gedrukt, verwijstermen in onderkast.
Cursief: buitenlandse termen (voor zover bekend)

aangeklede-dieren-verhalen

USE antropomorfistische verhalen

AANKLEEDPOPPENBOEKEN *paperdoll-books / puppet-books*

SN boeken met (uitknipbare of uitduwbare) losse papieren kleertjes die op losse papieren poppen of basisplaatjes bevestigd kunnen worden

BT activiteitboeken

AANWIJSBOEKEN

SN prentenboeken met afbeeldingen van allerlei voorwerpen, mensen, dieren, begrippen enz., soms in een kader geplaatst (bijv. natuur, beroepen), meestal met woorden erbij. Hierbij niet: Peuterboeken met 1 afbeelding per pagina

BT prentenboeken

RT peuterboeken

ABC-BOEKEN *alphabet books*

SN boeken, waarin de letters van het alfabet het ordeningsprincipe vormen voor teksten en/of afbeeldingen

BT instructieve boeken

RT telboeken

ABC-PRENTEN

SN centsprenten waarbij de letters van het alfabet het ordeningsprincipe vormen voor de afbeeldingen

BT centsprenten

ABECEDARIA

SN (school)boekjes, bevattende, naast alfabetten, het Onze Vader, en een zo goed als vaststaand programma van andere gebeden

UF Embder beding

Fanagne beding

groot abc-boek

haneboeken

klein abc-boek

BT instructieve boeken

Schoolboeken

ABSURDISTISCHE VERHALEN

- RT humoristische verhalen
- nonsensgedichten

ACTIVITEITBOEKEN

- BT bijzondere boekvormen
- NT aankleedpoppenboeken
- NT bouwplatenboeken
- NT décalcomanieboeken
- NT doeboeken
- NT geluidsboeken
- NT knipboeken
- NT legpuzzelboeken
- NT magneetboeken
- NT papieren speelgoed
- NT plakalbums
- NT schimmenspelboeken
- NT tribografieën
- NT waterverfboeken

adolescentenromans

- SN adolescentie: jeugdijaren van 15 tot 20 jaar (Van Dale)
- USE jeugdromans

adventsverhalen

- USE kerstverhalen

aetiologische verhalen

- USE etiologische verhalen

affiches

- USE posters

AFORISMENBUNDELS

- SN bundels met korte, zinrijke spreuken

AFRIKAANSE VERHALEN

- SN verhalen voortkomend uit de Afrikaanse cultuur. Voor verhalen die zich in Afrika afspelen kunnen trefwoorden gebruikt worden
- BT verhalen over niet-westerse culturen en volken
- volksverhalen
- RT anansi-verhalen

aftelversjes

- SN liedjes of rijmpjes die kinderen, in een kring, opzeggen om iemand aan te wijzen
- USE gedichtenbundels

AGENDA'S

- RT dagboeken
- kalenders

ALBUMVERSJES

- SN bundels met gedichtjes die speciaal geschreven zijn om over te nemen in poëzie-albums
- UF poëzie-albumversjes
- BT gedichtenbundels
- RT poëzie-albums

ALLEGORIEËN

- SN prenten of boeken waarin een abstract begrip wordt voorgesteld als een persoon, bijvoorbeeld Jaloezie, Dood, Deugd
- BT centsprenten

ALMANAKKEN

- SN jaarlijks verschijnende boeken, die een sterk gevarieerde inhoud kunnen hebben, met verhalen, gedichten, anecdoten, raadsels, praktische en/of jaargebonden mededelingen en illustraties
- UF jaarboeken
- RT kalenders
mengelwerken
tijdschriften

ambachtenboeken

- USE beroepenboeken

ANAGLYFEN

- SN de boeken bevatten een 3D-bril, met rood en groen (of blauw) glas, om kleurverschillen in de afbeeldingen te zien waardoor diepte wordt gesuggereerd
- UF brilrijkboeken
- BT optische illusieboeken

ANAMORFOSEBOEKEN

- SN boeken met platen met daarop vertekende figuren die in een gebogen spiegel bezien een goed beeld opleveren
- BT optische illusieboeken

ANANSI-VERHALEN

- SN verhalen, afkomstig uit de (oorspronkelijk Afrikaanse) orale traditie, waarin de spin Anansi optreedt
- UF nanzi-verhalen
spinverhalen
- BT antropomorfistische verhalen
dierenverhalen
volksverhalen
- RT Afrikaanse verhalen
Antilliaanse verhalen
Surinaamse verhalen

ANDERSTALIGE BOEKEN (IN NEDERLAND UITGEGEVEN)

- SN hierbij bijvoorbeeld Franstalige boeken die in de 18e en 19e eeuw in Nederland werden gedrukt en uitgegeven
- NT uitgaven in minderheidstalen
- RT meertalige boeken
- RT nederlandstalig, in het buitenland uitgegeven

ANIMATIEFILMS (AVM)

- SN films gemaakt d.m.v. manipulatie van voorwerpen e.d.
- RT speelfilms
tekenfilms

ANTI-AUTORITAIRE VERHALEN

- SN verhalen waarin traditionele gezagsverhoudingen ter discussie worden gesteld. De term werd gebruikt in de jaren 1960 - '70, maar is ook voor eerder of later verschenen boeken met deze strekking bruikbaar
- RT maatschappijkritische verhalen
socialistische verhalen

ANTIEKE VERHALEN

- SN hierbij verhalen die in de (bijvoorbeeld Griekse en Romeinse) oudheid ontstaan zijn. Verhalen die later geschreven zijn, maar zich in die tijden afspelen, horen bij de historische verhalen, en zijn via trefwoorden verder toegankelijk
- RT mythen

ANTILLIAANSE VERHALEN

- SN verhalen uit de Antilliaanse cultuur. Verhalen die zich op de Antillen afspelen kunnen met trefwoord Antillen gezocht worden
- BT volksverhalen
- RT anansi-verhalen

ANTIMILITARISTISCHE VERHALEN

- RT maatschappijkritische verhalen
oorlogsverhalen
- RT militaria

ANTROPOMORFISTISCHE VERHALEN *humanized birds, cats, dogs, pigs*

- SN verhalen waarin menselijke eigenschappen, gedragingen of gedachten worden toegeschreven aan dieren, planten of dingen. Desgewenst verder toegankelijk met trefwoorden van diersoorten
- UF aangeklede-dieren-verhalen
- NT anansi-verhalen
kantjilverhalen
speelgoed-verhalen >
- BT fantasieverhalen
- RT dierenverhalen
fabels

ANTROPOSOFISCHE VERHALEN

- SN verhalen gebaseerd op de ideeën van de antroposofie

ANWB-PRIJZEN

- BT bekroningen

AQUARIUMBOEKEN

- SN boeken waarin plastic bladen aaneengeplakt zijn met vocht en bijv. vissen ertussen
- BT variatie in materiaal

ARTHURVERHALEN *arthurian books*

- SN hierbij boeken over koning Arthur, de ridders van de ronde tafel, tovenaars Merlijn en navolgingen
- BT ridderverhalen
 sagen

ATLASSEN

- SN boeken met een relatief groot aantal geografische kaarten, al of niet met bijbehorende tekst en/of illustraties
- NT bijbelatlassen
- BT naslagwerken

Audio-cd

- USE compact-discs

AUTOBIOGRAFISCHE VERHALEN

- SN verhalen over eigen ervaringen van de auteur (alleen gebruikt als het authentieke karakter uitdrukkelijk op of in het boek wordt vermeld of uit latere publikaties afgeleid kan worden)
- BT biografische verhalen
 egodocumenten

AVONTURENVERHALEN

- SN verhalen waarin de actie vooropstaat, en de ontwikkeling van karakters en ideeën op het tweede plan komt
- NT cowboyverhalen
 detectiveverhalen
 indianenverhalen
 jachtverhalen
 overlevingsverhalen
 reisverhalen >
 ridderverhalen
 robinsonades
 schelmenverhalen
 science fiction
 smokkelverhalen
 spionageverhalen
 toekomstverhalen
 zeeroversverhalen
- RT jongensboeken
 misdaadverhalen
 oorlogsverhalen
 pioniersverhalen

BABYBOEKEN

- SN boekachtige materialen, bedoeld voor baby's
- BT prentenboeken
- RT babymedia

BABYMEDIA (AVM)

- SN audiovisueel of speelleermateriaal, bedoeld voor baby's
- RT babyboeken
 tekstloos materiaal

BAKERRIJMEN *nursery rhymes*

- SN bundels met rijmpjes die worden gezongen of gezegd bij de opvoeding en verzorging van het kleine kind (Lexicon)
- UF wiegeliedjes
- BT gedichtenbundels
- RT liedjesbundels

bakvisboeken

- USE meisjesboeken

BALLETVERHALEN

- BT meisjesboeken

BALLONSTRIPS

- SN verhalen die bestaan uit een reeks samenhangende tekeningen of foto's, waarbij de tekst in de afbeeldingen is afgedrukt
- BT stripverhalen

BEDTIJDVERHALEN *bedtime-stories*

- SN bundels met verhalen die door de uitgever uitdrukkelijk bedoeld zijn als verhalen voor het slapen gaan
- BT verhalenbundels

beeldverhalen

- USE stripverhalen

bekentenisliteratuur

- USE egodocumenten

BEKERINGSVERHALEN

- SN verhalen waarin de bekering tot een godsdienst het hoofdthema vormt
- NT piëtistische kinderexempelen
- BT godsdienstige verhalen
- RT missieverhalen
zendingsverhalen

BEKRONINGEN

- SN hierbij Nederlandse en Vlaamse prijzen, de rest staat bij Buitenlandse bekroningen. De term wordt slechts éénmaal toegekend bij de bekroonde druk en niet bij latere drukken. Eervolle vermeldingen, "getipt", actieboeken en Vlag- en wimpels zijn niet als genreterm opgenomen
- UF prijzen
- NT ANWB-prijzen
Beste joodse jeugdboeken
Bijenkorfboekenmarktprijzen
BNO Illustratorenprijzen
Boekenleeuwen
Boekenpauwen
Boekenpluimen
Boekensleutels
Boekenwelpen
Bontekoeprizen gewijzigd in Thea Beckmanprijzen
buitenlandse bekroningen
E. du Perronprijzen
EigenWijsPrijzen
Garoedaprijzen

Glazen Globeprijzen
 Gouden Driehoekprijzen
 Gouden Ezelsoorprijzen
 Gouden Griffels
 Gouden Penselen
 Gouden Pollepels
 Gouden Uilen
 Gouden Zoenen
 Het Hoogste Woordprijzen
 Hotze de Roosrijzen
 Huib de Ruyterrijzen
 Inktaap-prijzen
 Jenny Smelik/Ibbyrijzen
 Jenny Smelik-Kiggen prijzen
 Jonge Gouden Uilprijzen
 Jonge Juryrijzen
 Kiekeboekprijzen opgevolgd in 2004 door Prentenboek van het jaarrijzen
 Kinderboek van het jaarrijzen
 kinderboekenweekprijzen
 Kinderboekwinkel-achterafprijzen
 Kinderboekwinkelprijzen
 Kinderkijkboeken van het jaar
 Kluwerprijzen
 Mary Zeldenrustprijzen
 Mathilda-prijzen
 Nederlandse illustratoren clubprijzen
 Nederlandse kinderjuryrijzen
 Nienke van Hichtumprijzen
 Prentenboek van het jaarrijzen
 Rode vuistprijzen
 Rotterdamse kinderjuryrijzen
 Simke Kloostermanprijzen
 Stad Hasselprijzen
 Thea Beckmanprijzen
 Tina-Bruna Awards
 Venz kinderboekenprijzen
 Vlaamse Gemeenschap-prijzen
 Vlaamse kinderjuryrijzen
 Woutertje Pieterseprijzen
 Zilveren Griffels
 Zilveren Penselen
 Zilveren Zoenen

berijmde verhalen

USE rijmvertellingen

BEROEPENBOEKEN

SN boeken, waarin de beschrijving of uitbeelding van een of meer beroepen en/of ambachten vooropstaat

UF ambachtenboeken

BESTE JOODSE JEUGDBOEKEN

BT bekroningen

BEWEEGBARE BOEKEN *moveable books*

- SN boeken met afbeeldingen die kunnen veranderen of bewegen
- BT bijzondere boekvormen
- NT draaischijfboeken
- NT flapprentboeken
- NT jaloezieboeken
- NT schuifprentboeken
- NT tralieprentboeken
- NT trekprentboeken
- NT wisseldraaiprentboeken

BEWEEGPLATENBOEKEN

- SN informatieve boeken waarbij delen van de afbeelding kunnen worden opgelicht waardoor als het ware steeds verder in het menselijk lichaam, de machine, de duikboot, de telefoon, de auto ...enz. gekeken kan worden. (De meeste boeken van dit type zijn niet bedoeld voor kinderen)
- BT uitvouwbare boeken
- RT flapprentboeken

BEWERKINGEN IN STRIPVORM

- SN bewerkingen van jeugdboeken en romans in stripvorm
- UF grafische romans
- BT stripverhalen

BEWERKINGEN VAN JEUGDBOEKEN (AVM)

- SN audiovisueel materiaal gebaseerd op boeken; bijvoorbeeld een jeugdboek verfilmd en op dvd gezet
- NT luisterboeken

BEWERKINGEN VOOR DE JEUGD

- SN verhalen die oorspronkelijk voor volwassenen zijn geschreven, maar later (ook) bewerkt voor de jeugd

BIBLIOFIELE UITGAVEN

- SN zeer verzorgde uitgaven in beperkte, veelal genummerde, oplage verschenen. Uitgaven in eigen beheer horen hier niet per definitie bij. Daarvoor is de term 'eigen-beheeruitgaven' van toepassing

BIJBELATLASSEN

- SN bevatten historische geografische kaarten, vaak tevens illustraties en/of foto's, betrekking hebbend op de bijbel
- BT atlassen
- BT bijbelverhalen
- RT platenatlassen

BIJBELSE DAGBOEKEN

- SN bundels met dagelijkse overdenkingen bij een bijbelfragment
- BT bijbelverhalen
- RT dagboeken

BIJBELVERHALEN

- SN verhalen gebaseerd op de bijbel. Hierbij ook min of meer complete selecties;
de zgn. kinderbijbels
- UF historieën
schriftuurlijke schoolboeken
- NT bijbelatlassen
bijbelse dagboeken
geslachtboeken
- RT christelijke verhalen
evangelieboeken

BIJENKORFBOEKENMARKTPRIJZEN

- BT bekroningen

BIJZONDERE BOEKVORMEN

- SN boeken, die door vorm of formaat (opvallend) afwijken van de gebruikelijke
boekvorm
- UF speelboeken
- NT beweegbare boeken >
boeken met losse onderdelen >
activiteitboeken >
gatenboeken >
optische illusieboeken >
driedimensionale boeken >
uitvouwbare boeken >
variatie in bindwijze / formaat / paginagrootte >
variatie in materiaal >

BIOGRAFISCHE VERHALEN

- SN verhalen over het leven van personen, gebaseerd op historische feiten.
Verder toegankelijk met trefwoorden
- UF levensbeschrijvingen
- NT autobiografische verhalen
heiligenlevens
piëtistische kinderexempelen
- RT historische verhalen

BLADMUZIEKBUNDELS

- SN bundels met bladmuziek ten behoeve van begeleiding van kinderliedjes, al
dan niet met tekst
- NT muziekprentenboeken
- RT libretto's
- RT liedjesbundels

blauwboeken

- USE volksboeken

BLOEMLEZINGEN

- SN verzamelingen van fragmenten uit eerder gepubliceerd werk van één of meer
auteurs
- RT gedichtenbundels
leesmethoden
mengelwerken
verhalenbundels

BNO ILLUSTRATORENPRIJZEN

BT bekroningen

BOEDDHISTISCHE VERHALEN

SN verhalen uit de boeddhistische cultuur. Verhalen die een beeld geven van deze cultuur zijn toegankelijk met een trefwoord

BT godsdienstige verhalen
verhalen over niet-westerse culturen en volken
volksverhalen

BOEKEN MET LOSSE ONDERDELEN

BT bijzondere boekvormen

NT briefjesboeken

NT doosboeken

NT insteekboeken

NT legspellen

NT paraferalia

NT speelfigurenboeken

BOEKENLEEUWEN

BT bekroningen

BOEKENPAUWEN

BT bekroningen

BOEKENPLUIMEN

BT bekroningen

BOEKENSLEUTELS

BT bekroningen

BOEKENWELPEN

BT bekroningen

BOEKPRODUCTIEMATERIAAL>

BT variatie in bindwijze / formaat

NT dummy's

overgangsedities

plano-drukvelen

proefdrukken

BOEKPROMOTIEPROGRAMMA'S (AVM)

RT leesbevorderingsmaterialen

BOLLEBOOSBOEKEN

SN boeken die als doelgroep hoogbegaafde kinderen hebben, met een hoog leestechisch niveau, en emotioneel passend bij de leeftijd

BONTEKOEPRIJZEN

SN toegekend door het Historisch Nieuwsblad. In 2004 is de naam gewijzigd in Thea Beckmanprijzen

BT bekroningen

BORDSPELEN *Legespiel*

BT spellen

BOUWPLATENBOEKEN

- SN in boekvorm uitgegeven bouwplaten, meestal met een inleiding met
aanwijzingen en een isbn (na 1972)
- BT activiteitboeken

BRAILLEBOEKEN

- RT grote-letterboeken
voelboeken

BRIEFJESBOEKEN

- SN boeken die losse briefjes bevatten. Soms vormen de pagina's zelf enveloppen,
soms zitten envelopjes met brieven ingeplakt
- BT boeken met losse onderdelen
- RT brieven

Briefkaarten USE prentbriefkaarten

BRIEFROMANS

- SN verhalen die geheel of gedeeltelijk bestaan uit een (gefingeerde)
briefwisseling tussen de personages
- RT brieven

BRIEVEN

- SN boeken die bestaan uit authentieke brieven
- BT egodocumenten
- RT briefromans
zendbrieven

brievenboeken

- USE zendbrieven

brilrijkboeken

- USE anaglyfen

bruiloftsgedichten

- USE gelegenheidsgedichten

BUITENLANDSE BEKRONINGEN

- SN hierbij boeken die een buitenlandse prijs hebben gekregen. De naam van de
prijs en het jaar van toekenning staat in een annotatie vermeld. Vlaamse
prijzen worden afzonderlijk benoemd. Zie bij Bekroningen
- BT bekroningen

CARROUSELBOEKEN *Stern-Bilderbuch / Carousel*

- SN pop-up-boeken die rondgezet kunnen worden. De voor- en achterkaft
worden aan elkaar gekoppeld. Meestal met vier tot zes tafereelen.
- UF rondzetboeken
- UF sterboeken
- BT driedimensionale boeken

CATECHISMUSSEN

- SN overzicht van de beginselen of voornaamste waarheden van de leer van een kerk in de vorm van vragen en antwoorden en door deze als zodanig als autoriteit erkend. (Van Dale)
Overzichten in vraag- en antwoordvorm van andere takken van wetenschap bij 'vraag- en antwoordboeken'
- BT informatieve boeken
christelijke verhalen
- RT vraag- en antwoordboeken

cd's

- USE compact-discs

CD-IS

- SN materiaalsoort AVM

CD-ROM'S

- SN materiaalsoort AVM
NT daisy-rom's

CENTSPRENTEN *catchpennyprints / imagerie populaire / Bilderbogen*

- SN centsprenten zijn geïllustreerde drukwerken over uiteenlopende onderwerpen. Ze zijn: onderdeel van een reeks al of niet genummerde prenten (van één uitgever); eenzijdig gedrukt in plano op bladen van ca. 30x40 cm; met één of meer afbeeldingen in houtsnede, houtgravure of lithografie; met beperkte tekst, die ondergeschikt is aan het beeld
- UF kindersprenten
volksprenten
- BT prenten
- NT abc-prenten
allegorieën
centsprentenboekjes
levenstrappen
spotprenten
wensbrieven

CENTSPRENTENBOEKJES

- SN prentenboekjes waarin voor de afbeeldingen gebruik is gemaakt van houtblokken die ook voor centsprenten zijn gebruikt
- BT centsprenten

CHRISTELIJKE VERHALEN

- SN hier gebruikt als overkoepelende term voor rooms-katholiek, protestants-christelijk en andere christelijke stromingen. (In het spraakgebruik komt 'christelijk' vaak voor in de betekenis protestants-christelijk. In deze genrethesaurus wordt daarvoor de specifiekere term gebruikt). Wanneer het gaat om christelijke gedichten of -liedjes zijn twee genres toegekend: christelijke verhalen en gedichtenbundels of liedjesbundels
- UF stichtelijke verhalen

NT catechismussen
 evangelieboeken
 exempelboeken >
 kerstverhalen
 paasverhalen
 pinksterverhalen
 preken
 protestants-christelijke verhalen >
 psalmboeken
 rooms-katholieke verhalen >
 BT godsdienstige verhalen
 RT bijbelverhalen

CIRCUSVERHALEN

SN verhalen die zich afspelen in of rond het circus, of die handelen over
 personen die met het circus te maken hebben
 UF clownsverhalen

cirkelverhalen

USE kettingverhalen

CLANDESTIENE BOEKEN

SN boeken, uitgegeven tussen 1940 en '45 zonder toestemming van de bezetter
 (Lewin)
 RT illegale boeken
 k-nummeruitgaven
 nationaal-socialistische verhalen

clownsverhalen

USE circusverhalen

CLUBVERHALEN

SN verhalen over groepen jongens en/of meisjes, met zelf-vastgestelde doelen,
 regels en/of rituelen
 RT scoutingverhalen

COMBINEERBOEKEN *heads-bodies-legs*

SN een aantal prenten, in boekvorm gebundeld, die meestal haaks op de rug in
 twee of meer stroken zijn doorgesneden, zodat de bladen in gedeelten
 kunnen worden omgeslagen
 BT variatie in bindwijze / formaat

COMMEDIA-DELL'ARTEVERHALEN

SN verhalen over figuren zoals Pierrot, Pulcinella, Paljas, Harlekijn en
 Colombine. Ze kwamen voor in de Commedia dell'Arte, een Italiaanse
 theatervorm uit de 16e tot de 18e eeuw, die gekenmerkt werd door volkse
 humor, stereotype karakters (maskers) en improvisatie
 RT jan-klaassenverhalen

communieboeken

USE eerste-communieboeken

COMPACT-DISCS

- SN materiaalsoort AVM, hierbij alleen compact-discs met geluid
- UF audio-cd's
cd's
geluids-cd's

CONGOVERHALEN

- BT koloniale verhalen

CONTOURBOEKEN *shape books / Formgestanz / die-cut*

- SN boeken waarbij de uiterlijke vorm van het boek is aangepast aan het verhaal (koffers, konijnen, klokken e.d.)
- BT variatie in bindwijze / formaat

COPTOGRAFISCHE PRENT(BOEK)EN

- SN Van Veen: the plates depict various groups or portraits to be cut out to form silhouettes or shadow pictures. Figures moeten worden uitgeknipt. Op een zwart vlak stellen de witte delen de figuren voor. Het licht gaat door een gedeelte van de prent heen. Ze bestaan als prent en als boek
- BT optische illusieboeken
- RT schimmenspelboeken

COWBOYVERHALEN

- BT avonturenverhalen
wild-westverhalen

crossover-boeken

- USE dubbelpublieksboeken

CULTUURSPROOKJES

- SN verhalen die inhoudelijk alle kenmerken van volkssprookjes vertonen (een ongebreidelde fantasie: kabouters, heksen, sprekende dieren en/of planten, toverij enz.), maar waarvan - anders dan bij volkssprookjes - de auteur bekend is
- UF kunstsprookjes
- BT sprookjes

DAGBOEKEN

- SN authentieke en gefingeerde dagboeken
- BT egodocumenten
- RT agenda's
bijbelse dagboeken
reisjournalen

DAISY-ROM'S

- SN cd-rom's, alleen te beluisteren met speciale apparatuur
- BT cd-rom's

DÉCALCOMANIEBOEKEN

- SN boeken waarin plaatjes afgewreven kunnen worden
- BT activiteitboeken

DERDE-WERELDVERHALEN

- SN verhalen, ontstaan in de jaren 1960, die zich afspelen in de 'derde wereld', en de problemen van armoede en onderdrukking beschrijven
- BT verhalen over niet-westerse culturen en volken

DETECTIVEVERHALEN

- SN verhalen met een 'plot', waarbij een misdaad wordt opgelost door een of meerdere personages, die zich als speurders gedragen. 'Een misdaadverhaal vertelt de geschiedenis van een misdrijf, een detectiveverhaal vertelt de oplossing van een misdrijf'. (Literatuur zonder leeftijd - herfst 1993)
- UF speurdersverhalen
- BT avonturenverhalen
- RT misdaadverhalen

DEUGDVERHALEN

- SN verhalen die deugden behandelen (zonder christelijke signatuur). Te combineren met trefwoorden voor de betreffende deugden
- RT exempelboeken
- RT zedekundige verhalen

DIA'S

- SN materiaalsoort AVM

DIALECTVERHALEN

- SN verhalen waarin (grotendeels) dialect wordt gebezigd

DIERENVERHALEN

- SN verhalen waarin de personages dieren zijn, die zich ook als zodanig gedragen. Er wordt een realistisch beeld gegeven van dierenleven. Desgewenst verder toegankelijk met trefwoorden voor diersoorten
- NT anansi-verhalen
kantjil-verhalen
- RT antropomorfistische verhalen
fabels

digitale boeken

- USE digitale versies

DIGITALE VERSIES

- SN bedoeld voor beschrijvingen waarin een link is opgenomen naar de digitale versie van de uitgave
- UF digitale boeken
online-uitgaven

DOCUMENTVERHALEN

- SN verhalen die (grotendeels) verteld worden door middel van verschillende - al dan niet fictieve - documenten, zoals brieven, boodschappenbriefjes, krantenartikelen, dagboekfragmenten, foto's en advertenties
- RT egodocumenten

DOEBOEKEN

- SN boeken waarin de gebruiker (voornamelijk) pagina's kan invullen of inkleuren, zoals punten-tekeningen, puzzels, woorden, afbeeldingen. Bij aanwezigheid van verhalen en/of versjes (eventueel ook) de term Mengelwerken gebruiken
- BT activiteitboeken
- RT kleurboeken
- RT mengelwerken
- RT puzzelboeken
- RT spelletjesboeken

DOORBOORDE BOEKEN

- SN Boeken met een doorlopend gat in alle bladen; vaak ook door het omslag. Het gat kan een bepaalde vorm hebben.
- BT gatenboeken

DOORKIJKPRENTBOEKEN *acetate books*

- SN boeken met doorzichtige of half-doorzichtige pagina's waarop afbeeldingen zijn opgenomen. De pagina's 'veranderen' ook de onderliggende afbeelding
- BT variatie in materiaal

DOOSBOEKEN

- SN dozen met boek en voorwerpen, geluidsdragers e.d. (geen lespakketten). De doos is niet alleen de verpakking maar hoort (druktechnisch gezien) bij het geheel
- BT boeken met losse onderdelen

DORPSVERHALEN

- SN verhalen die zich afspelen in en rond een dorp, en waarin de dorpsfeer bepalend is

DRAAISCHIJFBOEKEN *turning wheels*

- SN boeken met prenten waarin onder een open gedeelte van een blad, door draaiing van een schijf, steeds een (gedeelte van een) afbeelding zichtbaar kan worden gemaakt. Tesaamen vormen bovenblad en zichtbaar gedeelte draaischijf een (veranderbare) afbeelding
- BT beweegbare boeken

DRIEDIMENSIONALE BOEKEN

- SN boeken waarin de afbeeldingen een ruimtelijke vorm kunnen aannemen
- BT bijzondere boekvormen
- NT carrouselboeken
- NT huisjesboeken
- NT kijkdoosboeken
- NT opzetboeken
- NT pop-up-boeken
- NT theaterboeken
- NT waggelkopboeken

DRIETRAPSPRENTBOEKEN

- SN boeken waarin aan de rechterkant van het boek een kleinere pagina uitgetrokken kan worden, en dan weer een grotere. Een hondje wordt zo een teckel
- BT uitvouwbare boeken

DROOMVERHALEN

- SN raamvertellingen waarin de actie zich afspeelt in een droom
- BT raamvertellingen

DUBBELPERSPECTIEFVERHALEN

- SN verhalen met wisselend vertelperspectief: dezelfde gebeurtenis(sen) word(t)(en) vanuit verschillende personages verteld. Soms als keerdruk uitgegeven, soms in verschillende boeken, soms in één boek met elkaar afwisselende hoofdstukken
- RT meerkeuzeverhalen

DUBBELPUBLIEKSBOEKEN

- UF crossover-boeken
- SN boeken die zowel geschikt zijn voor jongeren als volwassenen, en door kritiek en uitgevers als zodanig worden benoemd. Alleen gebruikt voor titels vanaf 1995
- RT jeugdromans

DUIMBOEKEN *flickerbooks / flickbooks / Daumenkino*

- SN boeken waarbij je met de duim de pagina's, waarop een reeks opeenvolgende plaatjes staan, snel voorbij laat gaan, waardoor de illusie van bewegend beeld ontstaat
- UF toverboeken
- UF flickbooks
- BT optische illusieboeken

DUMMY'S

- SN boeken met een deel van de tekst al gedrukt en de rest van de pagina's blanco, bedoeld als voorbeeld van het boek dat nog niet klaar is
- BT boekproductiemateriaal

DVD's

- SN materiaalsoort AVM

E. DU PERRONPRIJZEN

- BT bekroningen

EERSTE-COMMUNIEBOEKEN

- UF communieboeken
- BT rooms-katholieke verhalen

EERSTE LEESBOEKEN *early readers*

- SN boeken ten behoeve van aanvankelijk lezen (tot en met AVI niveau 4: AVI S, AVI M3, M4 en AVI E3), behalve wanneer het gaat om 'makkelijk-lezen-boeken' voor hogere leeftijd: dan die term gebruiken. Hierbij ook voorbereidend aanvankelijk lezen
- BT leesmethoden

EGODOCUMENTEN

- UF bekentenisliteratuur
- NT autobiografische verhalen
 - brieven
 - dagboeken
 - herinneringsalbums
 - plakboeken
 - poëzie-albums
 - testamenten
- RT documentverhalen

EIGEN-BEHEERUITGAVEN

- SN de auteur laat op eigen kosten een oplage drukken en draagt zelf het financiële risico
- RT uncaten

EIGENWIJSPRIJZEN

- SN door kinderen gekozen beste christelijke kinderboek van het jaar
- BT bekroningen
- RT Het Hoogste Woordprijzen

embder beding

- SN protestants abc-boekje dat met de reformatie verscheen. Hieruit groeide het Haneboek of Groot AB-boek. (Heimeriks)
In gebruik op scholen in de 16e eeuw. (Booy)
- SN Groot abc-boek, oorspronkelijk gedrukt in het Oostfrieze Emden, ± 1560, bevat het abc in 7 verschillende lettertypen, een opsomming van klinkers, medeklinkers en lettergrepen, de 10 geboden en andere gebeden en cijfers. (P. Hagen)
- USE abecedaria

EMBLEEMBOEKEN

- SN kenmerk: verbinding van kort motto, plaatje, en (vaak berijmde) tekst die het verband tussen motto en plaatje uitlegt (J. Becker). Bevat een moraal
- SN zinnebeeldige plaat met belerend bijschrift
- UF emblemata
zinnebeelden

emblemata

- USE embleemboeken

emigrantenverhalen

- USE migrantenverhalen

ENCYCLOPEDIËN

- SN alfabetisch of systematisch opgezet naslagwerk met bij elk lemma min of meer uitgebreide informatie
- BT naslagwerken

ESKIMOVERHALEN

- SN verhalen die voortkomen uit de cultuur van de Inuit. Voor verhalen die een beeld geven van het leven van Eskimo's kan een trefwoord worden gebruikt
- BT volksverhalen

ESTAFETTEVERHALEN

- SN verhalen die door meerdere auteurs opeenvolgend worden geschreven
- BT verhalenbundels

etiologische verhalen

- USE etiologische verhalen

ETIOLOGISCHE VERHALEN

- SN verhalen waarbij de opzet is een (verzonnen) verklaring te bieden van de naam, de oorsprong of het bestaan van dieren, planten, dingen, gebruiken, plaatsen e.d.
- UF aetiologische verhalen
scheppingsverhalen
- RT godsdienstige verhalen
Mythen

ETIQUETTEBOEKEN *courtesy books*

- UF gedragsboeken
manierlijke zeden
- RT zedekundige verhalen

EVANGELIEBOEKEN

- SN in de loop van het kerkelijk jaar gebruikte pericopen (vastgelegde onderdelen in de eredienst) uit de evangeliën en de epistelen. In de 17e en 18e eeuw in gebruik op scholen. (E. Booy)
- BT christelijke verhalen
schoolboeken
- RT bijbelverhalen

EXEMPELBOEKEN

- SN boeken die deugdzame (christelijke) voorbeelden bevatten van kinderlevens, of van mythologische of historische personen
- UF voorbeeldboeken
- NT piëtistische kinderexempelen
- BT christelijke verhalen
- RT deugdverhalen
zedekundige verhalen

EXPERIMENTEERBOEKEN

- SN boeken met beschrijvingen van natuurkundige proeven
- BT informatieve boeken
instructieve boeken

FABELS *fables*

- SN korte (vaak berijmde) vertellingen met een morele strekking, waarin doorgaans dieren (soms ook mensen, lagere levensvormen of voorwerpen) sprekend en handelend als mensen worden voorgesteld (Lexicon)
- BT volksverhalen
- RT antropomorfistische verhalen
dierenverhalen
sprookjes

FABRIEKSLEESBOEKEN

- SN goedkope, gekartonneerde leesboeken, verschenen vanaf circa 1920, zonder vermelding van uitgever, drukker, plaats of jaar, vaak met op het titelblad 'gedrukt in Holland' en een volgnummer of -letter (Serie B), met enkele simpele illustraties, randversieringen boven de hoofdstukken en een gekleurde afbeelding op het voorplat. Vermoedelijk via colportage, warenhuizen of markten verkocht. Soms met (plaatselijke) reclame op de achterkant. Wanneer er daadwerkelijk reclame op staat wordt het genre Reclame-uitgaven ook toegekend
- RT reclame-uitgaven

FABRIEKSPRENTENBOEKEN

- SN goedkope prentenboeken, meestal anoniem en zonder vermelding van een uitgever verschenen eind 19^e en begin 20^e eeuw, met ruimte op het achterplat voor reclame van warenhuizen of winkelbedrijven. Vaak met blauw of bruin gedrukte tekst en enkele slecht gedrukte kleurenplaten. (Nienke van Hichtum omschreef de boeken van 'Beata' zo (Saskia de Bodt). In het Nieuwsblad van de Boekhandel worden ze omschreven als 'platte prentenboeken' (Theo Gielen). Het genre Reclame-uitgaven wordt tevens toegekend als er daadwerkelijk

reclame op staat
 UF warenhuisboeken
 BT prentenboeken
 RT reclame-uitgaven

FACSIMILE-UITGAVEN

SN getrouwe nabootsingen, zowel naar de inhoud als naar de vorm, van eerder verschenen boeken

FAMILIEVERHALEN

SN verhalen waarin een familie (breder dan één gezin, soms ook meer dan een generatie) beschreven wordt
 NT gezinsverhalen>

fanagne beding

SN abc-boekje dat al voor de reformatie bestond, en daarna bleef voortbestaan als Fanagne beding. Later werd dit aangeduid als klein AB (Heimeriks)
 USE abecedaria

FANTASIEVERHALEN

SN verhalen die inhoudelijk gekenmerkt worden door de combinatie van realistische en niet-realistische en/of niet-rationele elementen; ze bevatten soms duidelijke sprookjesachtige motieven (zoals sprekende dieren of toverkracht), maar altijd in combinatie met andere, realistische elementen; ze hebben vaak een wensvervullend karakter (kleuters of jonge kinderen die zelfstandig wonen, een kleuter die een draak verslaat)
 NT antropomorfistische verhalen >
 leugenverhalen
 science fiction
 spookverhalen
 sprookjesachtige verhalen >
 tijdreisverhalen
 toekomstverhalen
 RT fantasy verhalen
 sprookjes

FANTASY VERHALEN *fantasy / sword and sorcery*

SN soort spannende sprookjes, waarin de volgende ingrediënten zijn terug te vinden: ridders, tovenaars, trolachtige en/of feeëriekere creaturen, monsters, barbaren, vikingen, geestenwereld, hedendaagse helden, satan, mythologische goden of monsters, extreem intelligente computers, andere planeten, beschavingen in de toekomst of in het verre verleden. Het zijn meestal verhalen, voor een publiek van jongeren en volwassenen, met een inhoud die gekenmerkt wordt door een combinatie van geweld en tovenarij. (Boekenpost; jrg. 2, no. 7, sept./okt. 1993). Bij fantasy-strips wordt ook het genre ballonstrips toegekend
 RT fantasieverhalen
 griezelverhalen
 historische verhalen
 mythen
 science fiction
 sprookjes
 sprookjesachtige verhalen
 tijdreisverhalen
 toekomstverhalen

FASCISTISCHE VERHALEN

- SN verhalen met een fascistische strekking
- NT nationaal-socialistische verhalen

FEESTVERHALEN

- NT kerstverhalen
oudejaarsverhalen
paasverhalen
pinksterverhalen
sint maarten verhalen
sinterklaasverhalen
- RT gelegenheidsgedichten
gelegenheidsuitgaven
jaargetijdenverhalen

FEMINISTISCHE VERHALEN

- SN verhalen, voortgekomen uit de opvattingen van de tweede feministische golf vanaf de jaren 1960

FIGURENBOEKEN

- SN prentenboeken uit de vroege achttiende eeuw met tamelijk primitieve houtsneden, afkomstig van oude – vaak 17^e eeuwse – blokken, met korte onderschriften en weinig onderling verband tussen de prenten
- BT prentenboeken

FILMBEWERKINGEN (AVM)

- SN films bewerkt op een ander medium; bijvoorbeeld liedjes uit een film op cd

FILMBOEKEN

- SN boeken gebaseerd op een film. Hierbij ook uitgaven die naast de oorspronkelijke tekst foto's uit de film bevatten
- RT fotoverhalen
radioboeken
televisieboeken

FILMS

- SN materiaalsoort AVM

FLAPPRENTBOEKEN *lift the flap-books / moveable flap books / Faltbild / Klappbild*

- SN boeken met prenten waarop een of meer delen van de afbeeldingen verborgen zijn onder een flap die op de pagina is bevestigd
- BT beweegbare boeken
- RT beweegplatenboeken

flapuitboeken

- USE pop-up-boeken

flickbooks

- USE duimboeken

FOTO-ALBUMS

- SN boeken met afbeeldingen en/of teksten uit kinderboeken en ruimte voor eigen foto's
- BT herinneringsalbums

FOTOVERHALEN *photo-illustrated books*

- SN boeken waarin aan de hand van foto's een verhaal wordt verteld. Bedoeld voor fictie: (vroeg) prentenboeken, verhalende boeken en stripverhalen die voornamelijk met foto's zijn geïllustreerd
- RT filmboeken
prentenboeken

GAROEDAPRIJZEN

- BT bekroningen

GATENBOEKEN *Lochstanzung*

- SN boeken met een gat of gaten in de pagina's en/of in voor- en achterplat, waarbij het papier helemaal weg is of weggekapt kan worden
- BT bijzondere boekvormen
- NT doorboorde boeken
vensterboeken >
vingerspelboeken

GEBARENTAALMEDIA (AVM)

- SN videobanden, dvd's of films met gebarentaal erbij

GEBEDENBOEKEN

- BT godsdienstige verhalen
- RT psalmboeken

GEDICHTENBUNDELS

- SN boeken met gedichten en verhalen hebben twee genre-aanduidingen: gedichtenbundels en verhalenbundels
 - UF aftelversjes
poëziebundels
springversjes
versjes
 - NT albumversjes
bakerrijmen
gelegenheidsgedichten
liedjesbundels
nonsensgedichten
poëzie-albums
rijmprenten
 - RT bloemlezingen
mengelwerken
rijmvertellingen
- gedragsboeken
- SN 16e eeuwse werken met voorschriften ten aanzien van omgangsvormen, tafelmanieren, raadgevingen van zedelijke aard (Biblebontse berg, p. 91)
 - USE etiquetteboeken

GELEGENHEIDSGEDICHTEN

- SN versjes om bij verjaardagen, nieuwjaarsdagen en andere gelegenheden voor te dragen
- UF bruiloftsgedichten
nieuwjaarsbrieven
verjaarsgedichten
- BT gedichtenbundels
- RT feestverhalen

GELEGENHEIDSUITGAVEN

- SN uitgaven ter gelegenheid van feestelijke of historische gebeurtenissen, of ter herdenking daarvan
- UF herdenkingsuitgaven
lofzangen
- NT kinderboekenweekuitgaven
- RT feestverhalen

gelijkenissen

- USE parabels

GELUIDSBOEKEN *speaking books*

- SN boeken waarbij door middel van een mechanisch onderdeel of een chip of op andere wijze geluid kan worden gemaakt
- BT activiteitboeken

GELUIDSCASSETTES

- SN materiaalsoort AVM
- NT meelescassettes

geluids-cd's

- USE compact-discs

GEPERSONALISEERDE BOEKEN

- SN boeken waarbij in het basisverhaal per uitgegeven exemplaar de naam van de persoon (voor wie het boek bestemd is) en andere bijzonderheden worden ingepast
- UF ikkeboeken

GESLACHTBOEKEN

- SN boeken die de geslachtsregisters bevatten uit het oude en nieuwe testament (E. Booy)
- BT bijbelverhalen

gesproken boeken

- USE luisterboeken

getallenboeken

- USE telboeken

GEURBOEKEN

- SN boeken, waar stukjes papier ingeplakt zijn, die bij wrijving gaan geuren
- BT variatie in materiaal

GEZINSVERHALEN

- SN verhalen waarin het gezinsleven centraal staat (hierbij alle soorten huishoudens)
- NT kleuterverhalen >
- BT familieverhalen
- RT pensionverhalen

godenverhalen

USE mythen

GLAZEN GLOBEPRIJZEN

BT bekroningen

GODSDIENSTIGE VERHALEN

UF religieuze verhalen

NT bekeringsverhalen >
boeddhistische verhalen

christelijke verhalen >

gebedenboeken

hindoeïstische verhalen

islamitische verhalen

joodse verhalen

koranverhalen

legenden

RT etiologische verhalen

GOOCHELAARSBOEKEN

SN boeken met inkepingen aan de bladranden. Door de duim van boven naar beneden te bewegen, verschijnt er steeds een andere serie voorstellingen. Soms ook van voor naar achteren of van achteren naar voren (Van Veen + King). Bedoeld voor goochelaars

BT optische illusieboeken

GOUDEN DRIEHOEKPRIJZEN

BT bekroningen

GOUDEN EZELSOORPRIJZEN

BT bekroningen

GOUDEN GRIFFELS

BT bekroningen

GOUDEN PENSELEN

BT bekroningen

GOUDEN POLLEPELS

BT bekroningen

GOUDEN UILEN

BT bekroningen

GOUDEN ZOENEN

BT bekroningen

grafische romans

USE bewerkingen in stripvorm

GRAMMOFOONPLATEN

SN materiaalsoort AVM

GRIEZELVERHALEN

NT spookverhalen

RT fantasy verhalen

GROEIPAGINABOEKEN *growing pages*

- SN boeken waarin de pagina's verschillen van breedte. Ook boeken met halve pagina's tussen de hele
BT variatie in bindwijze / formaat

groot abc-boek

- SN bevatte 16 bladzijden, en een houtsnede van een haan op de titelpagina. Bevatte meerdere alfabetten in hoofd- en kleine letters, de 10 geboden, het Onze Vader, de geloofsartikelen, gebeden en dergelijke. Later genoemd: Trap der jeugd. (Booy / Heimeriks)
USE abecedaria

GROTE-LETTERBOEKEN

- SN boeken die zodanig groot herdrukt zijn, dat ze leesbaar zijn voor slechtzienden
RT brailleboeken

hagiografieën

- USE heiligenlevens

haneboeken

- SN abecedaria met een haan op het omslag
USE abecedaria

HARLEQUINADES

- SN harlequinades zijn boekjes uit de 18^e en 19^e eeuw met vier pagina's, waarbij elke pagina twee kleppen heeft, een naar boven en een naar beneden. De afbeeldingen erop sluiten bij elkaar aan. De vier pagina's kunnen naast elkaar gelegd worden. (The treasures of childhood /Iona and Robert Opie, p. 50)
BT uitvouwbare boeken

harmonicaboeken

- USE leporello's

HEILIGENLEVENS

- SN beschrijvingen van het leven van heiligen, hun dood en hun wonderen
UF hagiografieën
BT biografische verhalen
BT rooms-katholieke verhalen

herdenkingsuitgaven

- USE gelegenhedenuitgaven

HERINNERINGSALBUMS

- SN uitgaven met ruimte voor teksten, foto's e.d. ter gelegenheid van speciale gebeurtenissen in het leven van kinderen zoals eerste communie, gezinsuitbreiding. Ook albums waarin bijvoorbeeld grootouders worden ondervraagd over hun leven
BT egodocumenten
NT foto-albums
NT vriendenboeken

HET HOOGSTE WOORDPRIJZEN

- SN door volwassenen gekozen beste christelijke kinderboek van het jaar
- BT bekroningen
- RT EigenWijsPrijzen

HINDOEÏSTISCHE VERHALEN

- SN verhalen die voortkomen uit de hindoeïstische cultuur. Verhalen die een beeld geven van deze cultuur zijn toegankelijk via een trefwoord
- BT godsdienstige verhalen
verhalen over niet-westerse culturen en volken
volksverhalen

historieën

- SN episoden uit de bijbel, afzonderlijk uitgegeven, gebruikt in het onderwijs, in druk vanaf ± 1540 (Bibelebontse berg. p. 87)
- USE bijbelverhalen

HISTORISCHE VERHALEN

- SN fictieve verhalen, waarin een tijdperk uit de geschiedenis, historische feiten of historische personen het onderwerp vormen. Het gaat over een periode die, vanuit het standpunt van de auteur gezien, is afgesloten (Lexicon). De afzonderlijke eeuwen zijn toegankelijk met trefwoorden, zoals 'Eerste eeuw', 'Achtttiende eeuw'. Ook voor specifieke perioden zijn er trefwoorden: 'Tachtigjarige oorlog', 'Egyptische oudheid' enz. Ook voor land of plaats en personen kunnen trefwoorden gebruikt worden. Historische verhalen die uitgegeven zijn om de geschiedenis van een dorp, stad of streek te belichten krijgen tevens het trefwoord 'streekgeschiedenis'
- NT ontdekkingsreisverhalen
tierannynen
wild-westverhalen >
zeeroversverhalen
- RT biografische verhalen
fantasy verhalen
oorlogsverhalen
tijdreisverhalen

hobbyboeken

- USE instructieve boeken

HODJAVERHALEN

- SN verhalen, afkomstig uit de orale traditie in Turkije (L. de Voogd)
- BT volksverhalen
- RT islamitische verhalen

HOLOGRAMMENBOEKEN

- SN boeken waarbij in de afbeeldingen hologrammen zijn opgenomen
- BT optische illusieboeken

HOOFD-BENEN-BOEKEN *Jack-in-the-books*

- SN boeken met op de binnenkant van het voor- en/of achterplat een uitklapbaar hoofd (of meerdere hoofden) en benen
- BT uitvouwbare boeken

HOOFDENBOEKEN

- SN boeken waarbij op de binnenkant van het achterplat een afbeelding van een hoofd (of iets anders: kikker, auto) in 2 of 3 dimensies is aangebracht . Op alle pagina's (en eventueel op het voorplat) is die afbeelding zichtbaar via gaten in de pagina's
- BT vensterboeken

HOORSPLEN (AVM)

HOTZE DE ROOSPRIJZEN

- BT bekroningen

HUIB DE RUYTERPRIJZEN

- BT bekroningen

HUISJESBOEKEN

- SN het boek zelf is een huisje
- BT driedimensionale boeken

HUMORISTISCHE VERHALEN

- RT absurdistische verhalen
kluchtboeken
nonsensgedichten
schelmenverhalen
- ikkeboeken
- USE gepersonaliseerde boeken

ILLEGALE BOEKEN

- SN boeken die zonder toestemming van de bezetter (1940-'45) zijn uitgegeven, en waarvan de inhoud tegen de bezetter is gericht
- RT clandestiene boeken
k-nummeruitgaven
nationaal-socialistische verhalen

IMAGINAIRE REISVERHALEN

- SN gefantaseerde verhalen, die voorgesteld werden als authentieke reisverslagen en vrijwel steeds een didactisch-moralistisch doel hadden. Bloeitijd in de 18e eeuw (J.A. Dautzenberg)
- BT reisverhalen

immigrantenverhalen

- USE migrantenverhalen

INDIAANSE VERHALEN

- SN verhalen voortkomend uit indiaanse culturen, en geschreven vanuit het perspectief van de Amerikaanse indianen
- BT verhalen over niet-westerse culturen en volken
- RT indianenverhalen

INDIANENVERHALEN

- SN verhalen die een (westers) clichébeeld van geven van het leven van indianen, bestaande uit jagen en vechten
- BT avonturenverhalen
wild-westverhalen
- RT indiaanse verhalen

INDISCHE VERHALEN

- SN verhalen die spelen in Nederlandsch Oost-Indië (Nederlands-Indië, Indonesië tot de soevereiniteitsoverdracht, Nederlands Nieuw Guinea en het V.O.C. gebied), over de reis erheen en terug, en over personages uit Oost-Indië, maar in Nederland verblijvend
- UF Nederlands-Indische verhalen
- BT koloniale verhalen
- RT kantjilverhalen

INFORMATIEVE BOEKEN

- SN boeken met zakelijke informatie over een of meer onderwerpen (non-fictie)
- NT catechismussen
experimenteerboeken
naslagwerken >
platenatlassen
reisgidsen
vraag- en antwoordboeken
- RT instructieve boeken
schoolboeken

INKTAAP-PRIJZEN

- SN voortzetting van de Jonge Gouden Uilprijzen
- BT bekroningen

INSTEELBOEKEN *Steckbilderbücher*

- SN boeken met illustraties waaraan losse elementen (insteekfiguren) kunnen worden toegevoegd door deze in gleufjes in de afbeelding te steken
- BT boeken met losse onderdelen

INSTRUCTIEVE BOEKEN

- SN boeken waarin vaardigheden worden overgedragen. Hierbij ook boeken die begrippen als hoog/laag, onder/boven e.d. duidelijk maken.
- UF hobbyboeken
knutselboeken
- NT abc-boeken
abecedaria
experimenteerboeken
kookboeken
rekenboeken
schrijfkunstboeken
tekenboeken
telboeken
- RT informatieve boeken
schoolboeken
spelletjesboeken

INTEKENBOEKEN

- SN uitgaven, voorzien van een lijst van namen van personen of instanties, die vóór het verschijnen van de uitgave erop hebben ingetekend

interactieve verhalen

- USE meerkeuzeverhalen

INTERCULTURELE MEDIA (AVM)

- SN media waarin kennis gemaakt wordt met meerdere culturen. Deze media hebben tot doel het stimuleren van wederzijds begrip
- RT interculturele verhalen

INTERCULTURELE VERHALEN

- SN verhalen waarin kennis gemaakt wordt met meerdere culturen. Deze verhalen hebben tot doel het stimuleren van wederzijds begrip
- RT interculturele media
- RT uitgaven in minderheidstalen

ISLAMITISCHE VERHALEN

- SN verhalen die voortkomen uit de islamitische cultuur. Verhalen die zich afspelen in een islamitisch milieu zijn toegankelijk via een trefwoord. Sprookjes uit 1001 nacht horen niet bij dit genre
- BT godsdienstige verhalen
verhalen over niet-westerse culturen en volken
volksverhalen
- RT hodjaverhalen

jaarboeken

- USE almanakken

JAARGETIJDENVERHALEN

- SN verhalen die meerdere jaargetijden tot onderwerp hebben. Afzonderlijke jaargetijden zijn te vinden via trefwoorden
- UF seizoenverhalen
- RT feestverhalen

JACHTVERHALEN

- BT avonturenverhalen
- RT woudlopersverhalen

JALOEZIEBOEKEN *dissolving pictures - changing pictures - venetian-blind books* *Jalousienbilder*

- SN boeken met prenten waarin stroken van de ene afbeelding liggen over de stroken van een tweede afbeelding. Door deze stroken te verschuiven (m.b.v. strip of koordje), wordt een nieuwe afbeelding zichtbaar. Twee afbeeldingen schuiven dus over elkaar. Zie ook wisseldraaiprentboeken
- BT beweegbare boeken

JAN-KLAASSENVERHALEN *Kasperle – Punch and Judy*

- RT commedia-dell'arteverhalen
poppenkastspelen
schelmenverhalen

JENNY SMELIK/IBBYPRIJZEN

- BT bekroningen

JENNY SMELIK-KIGGENPRIJZEN

- BT bekroningen

JEUGDROMANS

- SN realistische verhalen over 'de levensfase tussen jeugd en volwassenheid
gesitueerd in wisselwerking met de hem of haar omringende werkelijkheid'
(LzL 53, p. 337-338)
- UF adolescentenromans
jongerenromans
tienerverhalen
- RT dubbelpublieksboeken
jongensboeken
liefdesverhalen
meisjesboeken

JONGE GOUDEN UILPRIJZEN

- SN in 2001 voortgezet als Inktaap-prijzen
- BT bekroningen

JONGE JURYPRIJZEN

- BT bekroningen

jongerenromans

- USE jeugdromans

JONGENSBOEKEN

- NT kwajongensverhalen
- RT avonturenverhalen
jeugdromans

JOODSE VERHALEN

- SN verhalen die voortkomen uit de Joodse cultuur. Verhalen die een beeld geven
van Joden zijn via trefwoorden toegankelijk
- BT godsdienstige verhalen
volksverhalen
- RT verhalen over niet-westerse culturen en volken

K-NUMMERUITGAVEN

- SN het Rijksbureau voor de Grafische Industrie kende vanaf 22-7-1941 aan alle
ingeschrevenen (=drukkerijen) een kennummer toe, dat op alle drukwerk
moest worden vermeld. Elk K-nummer vertegenwoordigt een drukker. Het
nummer bleef in gebruik tot in november 1948. In een annotatie wordt het
gebruikte nummer vermeld
- UF cultuurkameruitgaven
- RT clandestiene boeken
illegale boeken
nationaal-socialistische boeken

KABOUTERVERHALEN

- BT sprookjesachtige verhalen

KALENDERS

- RT agenda's
almanakken

kampeerverhalen

- USE vakantieverhalen

KAMPVUURVERHALEN

- SN verzamelingen met (sterke) verhalen door de hoofdpersonen verteld bij een kampvuur
- RT scoutingverhalen
vakantieverhalen

KANTJILVERHALEN

- SN Indische dierenverhalen waarin een slim dwergheert de hoofdrol speelt
- BT antropomorfistische verhalen
dierenverhalen
volksverhalen
- RT Indische verhalen

katholieke verhalen

- USE rooms-katholieke verhalen

KEERDRUKKEN

- SN boeken die aan twee kanten met een verhaal beginnen
- UF omkeerboeken

KERSTVERHALEN

- UF adventsverhalen
- BT christelijke verhalen
feestverhalen

KETTINGVERHALEN

- SN (volks)verhalen met herhalingselementen, waarbij het einde van het verhaal tevens weer het beginpunt is
- UF cirkelverhalen
- RT repeteerverhalen
stapelverhalen
volksverhalen

keuzeverhalen

- USE meerkeuzeverhalen

KIEKEBOEKPRIJZEN

- SN in 2004 voortgezet als Prentenboek van het jaarprijzen
- BT bekroningen

KIJKDOOSBOEKEN *peep-shows / Guckkastenbilderbuch*

- SN boeken die bestaan uit segmenten die onderling dmv papierstrips verbonden zijn, uittrekbaar tot 20 à 80 cm., en soms met voorin één of meerdere gaatjes waardoor je kunt kijken en een perspectivisch zicht krijgt. Kijkdoosprincipe. Ze zijn er ook in verkleinde vorm (2 of 3 segmenten dicht op de bladzijde)
- UF tunnelboeken
- BT driedimensionale boeken

kinderauteurs-verhalen

- USE verhalen door kinderen

KINDERBOEK VAN HET JAARPRIJZEN

- SN in plaats van beste jeugdboeken of beste kinderboeken
- BT bekroningen

KINDERBOEKENWEEKPRIJZEN

BT bekroningen

KINDERBOEKENWEEKUITGAVEN

BT gelegheidsuitgaven

KINDERBOEKWINKEL-ACHTERAFPRIJZEN

SN vanaf 1994 kinderboekwinkelprijzen

BT bekroningen

KINDERBOEKWINKELPRIJZEN

BT bekroningen

kinderjuryprizen

USE Nederlandse kinderjuryprizen

Vlaamse kinderjuryprizen

KINDERKIJKBOEKEN VAN HET JAAR

BT bekroningen

kinderprenten

USE centsprenten

klapuitboeken

USE pop-up-boeken

klein abc-boek

SN voortzetting van 16e eeuwse abecedaria: bevatte één of meer alfabetten, het Onze Vader en andere gebeden en de geloofsbelijdenis. 17e en 18e eeuw (8 bladen?) (Booy)

USE abecedaria

KLEURBOEKEN

SN boeken die speciaal uitgegeven zijn om de platen in te kleuren

BT prentenboeken

NT waterverfboeken

RT doeboeken

RT spelletjesboeken

KLEUTERVERHALEN

SN realistische verhalen met kleuters in de hoofdrol, die zich afspelen in huis, of in de directe omgeving daarvan

BT gezinsverhalen

BT verhalenbundels

KLUCHTBOEKEN *Schwankbücher / jestbooks*

SN 16e eeuwse toneelteksten die korte anecdoten bevatten met een (gefingeerde) historische kern, soms opgehangen aan de biografie van één persoon (Uilenspiegel). Bevatten soms ook raadsels, spreekwoorden en dergelijke (Bibelebontse berg, p. 73, 100)

RT humoristische verhalen
schelmenverhalen

KLUWERPRIJZEN

BT bekroningen

knieboeken
SN boeken speciaal ontworpen voor gebruik in groepsverband met kleuters, met plaatjes voor kinderen, tekst voor de verteller
USE reuzeboeken

KNIPBOEKEN

SN boeken waarin delen uitgeknipt (en soms gevouwen) kunnen worden
BT activiteitboeken

KNIPKUNST-BOEKEN

SN boeken met illustraties die bestaan uit knipkunstwerk
RT plakalbums
plakboeken
schimmenspelboeken

KNIPSELALBUMS

SN albums, schriften e.d. met daarin door lezers uitgeknipte afleveringen van feuilletons, strips en dergelijke
BT variatie in bindwijze / formaat
RT plakboeken

knutselboeken

USE instructieve boeken

kogelboeken

SN boeken met een gat door het hele boek heen
USE doorboorde boeken

KOLOMSTRIPS

SN verhalen die bestaan uit een reeks samenhangende tekeningen of foto's, waarbij de tekst in blokken onder de platen is gedrukt
UF tekststrips
BT stripverhalen

KOLONIALE VERHALEN

SN verhalen over verovering en bestuur van, en het leven in de kolonieën. Verder toegankelijk met trefwoorden voor tijd, plaats en personen
NT Congoverhalen
Indische verhalen
BT verhalen over niet-westerse culturen en volken
RT migrantenverhalen
ontdekkingsreisverhalen
Zuidafrikaanse verhalen

KOOKBOEKEN

BT instructieve boeken

KORANVERHALEN

SN verhalen gebaseerd op de Islam
BT godsdienstige verhalen
RT Islamitische verhalen

KOSTSCHOOLVERHALEN

BT schoolverhalen
RT pensionverhalen

kransen

USE wensbrieven

KUBUSBOEKEN

SN prentenboeken van dik karton, die de vorm van een kubus hebben

BT prentenboeken
variatie in bindwijze / formaat

RT peuterboeken

kultuurkameruitgaven

USE k-nummeruitgaven

KUNSTENAARSBOEKEN *children's books by adult artists*

SN boeken gemaakt door professionele beeldende kunstenaars of kunstenaars uit andere disciplines, in kleine oplage of gesubsidieerd uitgegeven, soms in eigen beheer. Hierbij ook boeken, voorzien van oorspronkelijk, meestal grafisch werk van een kunstenaar. Kunstenaars die zich hebben toegelegd op het maken van kinderboeken, zoals Ted van Lieshout en Joke van Leeuwen, vallen hier niet onder

RT kunstzinnige uitgaven

kunstsprookjes

USE cultuursprookjes

KUNSTZINNIGE UITGAVEN

SN uitgaven met bijzondere typografie, lay-out en/of illustraties, afwijkend van het gangbare of vernieuwend in de tijd van publicatie, bijvoorbeeld wat betreft vormgeving, kleurgebruik, perspectief of illustratietechniek. Meestal betreft het uitgaven met een beperkte oplage, of met subsidie of sponsorgeld uitgegeven publicaties

RT kunstenaarsboeken

KWAJONGENSVERHALEN

SN verhalen over jongens die streken uithalen, maar geen slechte inborst hebben

BT jongensboeken

RT schelmenverhalen

KWARTETTEN

BT spellen

leerboeken

USE schoolboeken

LEESBEVORDERINGSMATERIALEN (AVM)

RT boekpromotieprogramma's

LEESMETHODEN *readers*

SN boeken bedoeld om technisch lezen te oefenen, bestaande uit verhalen en/of gedichten, oplopend in moeilijkheidsgraad. Bij (uitgebreide) bronvermeldingen genre Bloemlezingen gebruiken

UF leesoefenstof

NT eerste leesboeken

RT bloemlezingen

rebusboeken

schoolboeken

leesoefenstof

USE leesmethoden

LEGENDEN

SN eenvoudige verhalen met een godsdienstige strekking (over een heilige, een mirakel of relikwie)
BT godsdienstige verhalen
volksverhalen

LEGPUZZELBOEKEN *jigsawbooks*

SN boeken met legpuzzels in de pagina's verwerkt
BT activiteitboeken
RT puzzels

LEGSPELLEN

SN uitgaven die bestaan uit een omslag / cassette / foudraal met losse platen die in een vastgestelde of willekeurige volgorde neergelegd kunnen worden
BT boeken met losse onderdelen
BT spellen

LEPORELLO'S

SN boeken, waarvan de bladen uit één lange, zigzag gevouwen strook bestaan
UF harmonicaboeken
panoramaboeken
BT variatie in bindwijze / formaat

LESPAKKETTEN (AVM)

SN voor gebruik op school of in groepen gemaakt materiaal, bevat naast inleidingen op video of band vaak docentenhandleidingen en werkbladen e.d. voor leerlingen

LEUGENVERHALEN

SN aaneenschakeling van leugens, tot een verhaal verwerkt
UF münchhausiaden
BT fantasieverhalen

levend-speelgoedverhalen

USE speelgoedverhalen

levensbeschrijvingen

USE biografische verhalen

LEVENSTRAPPEN

SN centsprenten met een voorstelling van een trap waarop de levensloop van de mens van wieg tot graf wordt weergegeven
BT centsprenten

LIBRETTO'S

SN teksten van opera's, operettes of musicals
RT muziekwerken
muziekprentenboeken
bladmuziekbundels
liedjesbundels

Libris Woutertje Pieterseprijzen
USE Woutertje Pieterseprijzen

LIEDJESBUNDELS

SN liedjes, evt. met notenschrift t.b.v. zang. Bundels met piano-begeleiding e.d.:
hebben genre Bladmuziekbundels
UF muziekboeken
zangboeken
BT gedichtenbundels
RT bakerrijmen
bladmuziekbundels
libretto's
muziekprentenboeken
psalmboeken

LIEFDESVERHALEN

RT jeugdromans
meisjesboeken

linnen boeken

USE stofboeken

lofzangen

USE gelegenheidsuitgaven

LUILEKKERLANDVERHALEN

BT volksverhalen

LUISTERBOEKEN (AVM)

NT meelescassettes
NT meeles-cd's
UF luisterboeken
BT bewerkingen van jeugdboeken

MAATSCHAPPIJKRITISCHE VERHALEN

SN verhalen die in de tijd waarin ze geschreven werden/worden tot doel
hadden/hebben maatschappelijke wantoestanden aan de kaak te stellen,
waarbij **het boek bedoeld is als middel in de strijd** om veranderingen te
bewerkstelligen. In andere gevallen is het trefwoord 'maatschappelijke
problemen' of 'maatschappijkritiek' bruikbaar
NT parabels
RT anti-autoritaire verhalen
antimilitaristische verhalen
politieke verhalen

MAGIC-EYE BOEKEN

SN boeken waarin zonder hulpmiddelen een 3^e dimensie te zien is op de platte
pagina (stereoscopie)
BT optische illusieboeken

MAGNEETBOEKEN

SN boeken waar een magneet is ingebouwd. Daardoor kunnen wijzers
verspringen, woordjes of plaatjes worden gelegd, voor- en achterkanten van
een boek samenklikken, enz.
BT activiteitboeken

MAKKELIJK-LEZEN-BOEKEN

- SN boeken die speciaal geschreven of bewerkt zijn ten behoeve van kinderen met leesproblemen. Ze zijn inhoudelijk bedoeld voor een bepaalde leeftijd, maar leestechisch aangepast
- RT meeleescassettes
meelees-cd's

manierlijke zeden

- SN boeken over goede manieren (E. Booy)
- USE etiquetteboeken

MARY ZELDENRUSTPRIJZEN

- BT bekroningen

materieboeken

- SN schoolboeken tot begin 19^e eeuw met zedelessen, spel- en leesoefeningen, briefvoorbeelden, wissels en contracten, titulatuur, stichtelijke rijmpjes (E. Booy)
- USE schoolboeken

MATHILDA-PRIJZEN

- BT bekroningen

MEELEESCASSETTES (AVM)

- SN gesproken boeken op cassette, voorgelezen met langzame dictie waarbij een teken wordt gegeven wanneer de pagina moet worden omgeslagen, bedoeld voor kinderen met leesproblemen
- BT luisterboeken
geluidscassettes
- RT makkelijk-lezen-boeken

MEELEES-CD'S (AVM)

- SN gesproken boeken op compact-disc, voorgelezen met langzame dictie waarbij een teken wordt gegeven wanneer de pagina moet worden omgeslagen, bedoeld voor kinderen met leesproblemen
- BT luisterboeken
compact-discs
- RT makkelijk-lezen-boeken

MEERKEUZEVERHALEN

- SN verhalen waarin de lezer een keuze kan maken uit verschillende trajecten waarlangs hij verder kan lezen
- UF interactieve verhalen
keuzeverhalen
- RT dubbelperspectiefverhalen

MEERTALIGE BOEKEN

- NT tweetalige uitgaven
- RT anderstalige boeken (in Nederland uitgegeven)
uitgaven in minderheidstalen

MEISJESBOEKEN

- SN verhalen waarin een meisje altijd de hoofdrol speelt, en die voornamelijk door meisjes worden gelezen
- UF bakvisboeken
paardenverhalen
- NT balletverhalen
- RT jeugdromans
Liefdesverhalen
Tina-Bruna awards

MENGELWERKEN

- SN bevatten verhalen, geschiedenissen, raadsels, versjes, sommen enzovoorts. Ook gebruikt voor hedendaagse 'bundels met gemengde inhoud'. Bundels met voornamelijk invul en kleurpagina's hebben het genre 'doeboeken'. (Boeken met verhalen en gedichten krijgen 2 genre-aanduidingen: verhalenbundels en gedichtenbundels)
- UF vakantieboeken
winterboeken
- RT almanakken
bloemlezingen
doeboeken
gedichtenbundels
tijdschriften
verhalenbundels

MIDDELEEUWSE VERHALEN

- SN verhalen die in de Middeleeuwen ontstaan zijn. Verhalen die zich in de Middeleeuwen afspelen, horen bij de historische verhalen, en kunnen met trefwoorden gezocht worden
- RT ridderverhalen
volksboeken

MIGRANTENVERHALEN

- SN verhalen over ervaringen en problemen van emigranten en immigranten
- UF emigrantenverhalen
immigrantenverhalen
- RT koloniale verhalen
pioniersverhalen
verhalen over niet-westerse culturen en volken

MILITARIA

- SN boeken en prenten met afbeeldingen van soldaten en wapens
- RT antimilitaristische verhalen

minderheidstaaluitgaven:

- USE uitgaven in minderheidstalen

MINIATUURBOEKEN *miniatures*

- SN boeken met een hoogte van maximaal 76 mm. (3 inch), maar van normale hoogte/breedte verhouding
- BT variatie in bindwijze / formaat
- RT minibibliotheken

MINIBIBLIOTHEKEN

- SN verzameling min of meer kleine boekjes met bijbehorende band, cassette of een opbergobject in de vorm van een auto, een kast, een huis, koffer e.d.
- BT variatie in bindwijze / formaat
- RT miniatuurboeken
objectbanden

MISDAADVERHALEN

- SN verhalen over misdaden, zoals gijzelingen, ontvoeringen, misdaden m.b.t. het milieu e.d. 'Een misdaadverhaal vertelt de geschiedenis van een misdrijf, en een detectiveverhaal de oplossing van een misdrijf'. (LzL. herfst 1993)
- UF thrillers
- RT avonturenverhalen
detectiveverhalen
roversverhalen
smokkelverhalen
spionageverhalen

MISSIEVERHALEN

- SN verhalen die zich afspelen in een ver land, alwaar een missionaris het rooms-katholieke geloof tracht te verspreiden onder de heidenen
- BT rooms-katholieke verhalen
verhalen over niet-westerse culturen en volken
- RT bekeringsverhalen
zendingsverhalen

moeder de gans-verhalen

- USE sprookjes

MOIRÉ-BOEKEN internationale term

- SN boeken met prenten die plastic met streepjes erop bevatten. Door een plaat er achter langs te halen, geeft het een suggestie van beweging
- BT optische illusieboeken

MOPPENBOEKEN

- SN verzamelingen min of meer humoristische anecdoten en raadsels

münchhausiaden

- USE leugenverhalen

musicals

- USE muziekwerken

muziekboeken

- USE bladmuziekbundels
liedjesbundels
muziekprentenboeken

MUZIEKPRENTENBOEKEN

- SN prentenboeken met tekst en muzieknotatie
- UF muziekboeken
- BT bladmuziekbundels
prentenboeken
- RT libretto's
liedjesbundels

MUZIEKWERKEN (AVM)

- UF musicals
- opera's
- RT libretto's

MYTHEN

- SN verhalen over goden en halfgoden en op goden gelijkende helden, zoals die in alle culturen voorkomen (Lexicon)
- UF godenverhalen
- BT volksverhalen
- RT etiologische verhalen
- antieke verhalen
- fantasy verhalen
- sprookjes

nazi-verhalen

- USE anansi-verhalen

NASLAGWERKEN

- NT atlassen >
- encyclopedieën
- woordenboeken
- BT informatieve boeken

NATIONAAL-SOCIALISTISCHE VERHALEN

- SN verhalen waarin de nationaal-socialistische gedachte (1920 - 1945) gepropageerd wordt
- BT fascistische verhalen
- RT clandestiene boeken
- illegale boeken
- k-nummeruitgaven

Nederlands-Indische verhalen

- USE Indische verhalen

NEDERLANDSE ILLUSTRATOREN CLUBPRIJZEN

- SN categorie boeken
- BT bekroningen

NEDERLANDSE KINDERJURYPRIJZEN

- UF kinderjuryprizen
- BT bekroningen

NEDERLANDSTALIG, IN HET BUITENLAND UITGEGEVEN

- SN met uitzondering van België, de Antillen, Suriname, Nederlands Oost-Indië en Indonesië
- RT anderstalige boeken (in Nederland uitgegeven)

NEGERVERHALEN *black interest*

- SN met 'negerverhalen' wordt hier bedoeld: niet-realistische verhalen waarin zwarte mensen vanuit een westerse visie in een min of meer gefantaseerde omgeving worden beschreven. Ze worden weergegeven met stereotype uiterlijke kenmerken en gedragingen. Het hoogtepunt van deze uitgaven lag in de jaren 1930-'50 (Felix de Rooy, St. Negerofilia). Realistische verhalen over zwarte mensen zijn te vinden met trefwoorden voor bevolkingsgroep, land of werelddeel

Neurenberger prentenboeken

- SN prentenboeken waarin de afbeeldingen het speelgoed weergeven zoals dat in Neurenberg werd gemaakt, poppetjes, bomen, hekjes, huizen met standaardjes.
USE prentenboeken
speelgoedverhalen

NIENKE VAN HICHTUMPRIJZEN

- BT bekroningen

nieuwjaarsbrieven

- USE gelegenheidsgedichten

NONSENSGEDICHTEN

- SN versjes met een opzettelijk absurde (nonsensicale) strekking
BT gedichtenbundels
RT absurdistische verhalen
humoristische verhalen

OBJECTBANDEN

- SN boeken waarvan de band lijkt op een voorwerp of een dier, bijvoorbeeld op een hamburger, een pizzadoos met daarin boeken in de vorm van pizzapunten, een stuk kaas
BT variatie in bindwijze / formaat
RT minibibliotheken

OGENBOEKEN *moveable eyes*

- SN boeken waarbij op de binnenkant van het achterplat twee 'ogen' zijn bevestigd die door gaten in alle pagina's (en het voorplat) zichtbaar zijn. De bolletjes in de ogen zijn (soms) beweegbaar
BT vensterboeken

OMGEKEERDE-WERELDVERHALEN

- SN verhalen waarin een voorstelling wordt gegeven van een 'wereld van louter tegendelen' (Arie van den Berg)
UF verkeerde-wereldverhalen

omkeerboeken

- USE keerdrukken

Online-uitgaven

- USE digitale versies

omnibussen

- USE verhalenbundels

ONTDEKKINGSREISVERHALEN

- SN verder vindbaar met trefwoorden voor tijd, land of werelddeel, en personen
- BT historische verhalen
reisverhalen
verhalen over niet-westerse culturen en volken
- RT koloniale verhalen
zeeverhalen

ORLOGSVERHALEN

- SN Verder vindbaar met trefwoorden voor tijd, plaats of land en personen
- RT antimilitaristische verhalen
avonturenverhalen
historische verhalen

opera's

- USE muziekwerken

OPLICHTENDE BOEKEN *glow in the dark books*

- SN boeken met prenten die oplichten in het donker nadat zet onder de lamp zijn gehouden
- BT variatie in materiaal

OPTISCHE ILLUSIEBOEKEN

- BT bijzondere boekvormen
- NT anaglyfen
anamorfoseboeken
coptografische prentboeken
duimboeken
goochelaarsboeken
hologrammenboeken
magic-eye-boeken
moiré-boeken
stereoscopische platenboeken
topsy-turvy's
transparante prentboeken

OPZETBOEKEN *Aufstellbilderbücher*

- SN boeken waarin delen van de illustratie zijn uitgesneden en uitgekapt kunnen worden, vaak met standaardjes erachter, of boeken met onderdelen die je moet uitdrukken en op moet stellen bij het boek, soms kunnen deze ook weer terug gedrukt worden. Geeft een tableau van rechtopstaande figuren. Ook voor geheel uitklapbare en opzetbare speelboeken als (poppen)huizen en dergelijke. Soms met losse speelfiguren.
- BT driedimensionale boeken

OUDEJAARSVERHALEN

- BT feestverhalen

OVERGANGSEDITIONS

- SN boeken waarbij op de titelpagina de naam van de oorspronkelijke uitgever staat, maar de band de naam heeft van de nieuwe uitgever die het boek heeft overgenomen

OVERLEVINGSVERHALEN

- SN verhalen waarin mensen in buitengewoon barre, natuurlijke omstandigheden moeten zien te overleven, en waarin sprake is van geestelijke groei (vrij naar E.G. Speare)
- BT avonturenverhalen
- RT queesten
robinsonades

paardenverhalen

- SN verhalen waarin meisjes met hun eigen paard (of pony) of met manegepaarden (of –pony's) allerlei avonturen beleven. De meisjes zijn hoofdpersoon, de paarden of pony's vervullen bijrollen. Gebruik genre meisjesboeken en trefwoord paarden
- USE meisjesboeken

PAASVERHALEN

- BT christelijke verhalen
feestverhalen

padvinderijverhalen

- USE scoutingverhalen

panoramaboeken

- SN term wordt soms gebruikt voor beweegbare boeken waarin door middel van uitspringende gedeelten van de voorstelling een landschap of iets dergelijks wordt getoond, voorzien van een voorgrond. Wordt ook wel gebruikt voor leporello's die een panorama van een stad e.d. laten zien
- USE pop-up-boeken en/of leporello's

PAPIEREN SPEELGOED

- SN hierbij materiaal dat een tussenvorm is tussen boek en speelgoed, zoals papieren poppenkasten, schimmenspeltheaters e.d.
- BT activiteitboeken

PARABELS

- SN (fantasie)verhalen waarin op indirecte, symbolische wijze - in de vorm van gelijkenissen - politieke of maatschappelijke situaties worden gehekeld
- UF gelijkenissen
- BT maatschappijkritische verhalen
- RT satiren

PARAFERNALIA

- SN losse voorwerpen, speeltjes e.d. die bij boeken of andere media worden geleverd, geen essentieel onderdeel van het boek zijn, maar toegevoegd, zoals een balletschoentje
- BT boeken met losse onderdelen

PARODIEËN

- parodies*
- SN nabootsing van een literair werk met de bedoeling het belachelijk te maken, of een tegengestelde boodschap over te brengen
- RT pseudo-kinderboeken
satiren

pennekunst
USE schrijfkunstboeken

PENSIONVERHALEN

SN realistische verhalen waarin een pension-situatie centraal staat, bijvoorbeeld over Indische Nederlanders met verlof in 'Patria', mensen die een kosthuis/pension houden als broodwinning, mensen die in een kosthuis of pension wonen
RT gezinsverhalen
kotschoolverhalen

PEUTERBOEKEN

SN boeken met zeer eenvoudige (beeld)verhalen, of met platen zonder onderling verband, bedoeld voor peuters (1 tot en met 3 jaar)
BT prentenboeken
RT aanwijsboeken
kubusboeken
peutermedia

PEUTERMEDIA (AVM)

SN audiovisueel of speelleermateriaal, bedoeld voor peuters
RT peuterboeken
tekstloos materiaal

pictogrammenboeken

USE rebusboeken

piet de smeerpoets-verhalen

USE smeerpoetsverhalen

PIETISTISCHE KINDEREXEMPELEN

SN 17e en 18e eeuwse kinderboeken met een religieuze boodschap: levensbeschrijvingen van kinderen, compleet met naam, geboorte- en sterfdatum, waarbij de bekeringsgeschiedenis van het kind uit de doeken werd gedaan. Ook wel "sterfbeddenliteratuur" genaamd. Piëtisme: stroming in de gereformeerde kerk, ± 1679: "de Nadere Reformatie" (M. Heys)
UF sterfbeddenliteratuur
BT bekeringsverhalen
biografische verhalen
exempelboeken

PINKSTERVERHALEN

BT christelijke verhalen
feestverhalen

PIONIERSVERHALEN

SN verhalen over mensen die eigenhandig een bestaan opbouwen in ontoegankelijke streken
RT avonturenverhalen
migrantenverhalen
wild-westverhalen

piratenuitgaven

USE roefdrukken

piratenverhalen

USE zeeroversverhalen

PLAATJESALBUMS *Sammelbildalben*

SN boeken waarbij plaatjes los worden geleverd (vaak als reclame bij een produkt) en die op aangegeven plaatsen tussen de tekst dienen te worden ingeplakt of ingeschoven

UF plakplaatjesboeken

RT plakalbums
plakboeken
reclame-uitgaven
stickerboeken

PLAKALBUMS

SN boeken, bestaande uit een aantal (bijv. gelithografeerde) platen met voorgedrukte witte plekken erop, of een leeg landschap, waar uitgeknipte delen uit een andere plaat op logische plekken kunnen worden opgeplakt. Deze albums werden door uitgevers op de markt gebracht

BT activiteitboeken

RT knipkunst-boeken
plaatjesalbums
stickerboeken

PLAKBOEKEN *scrapbooks*

SN boeken met bladen van wit of gekleurd papier waarin men speciaal hiervoor gedrukte kleinere of grotere prenten, uitgeknipte prenten, plakplaatjes of zelf gemaakte tekeningen e.d. heeft geplakt. In gebruik vanaf 1825. Elk plakboek is uniek. Een veel gebruikte buitenlandse term is 'scrapbooks'. (zie P.J. Buijnsters in 'Antiek' sept. 1996)

UF scrapbooks

BT egodocumenten
unicaten

RT knipselalbums
knipkunstboeken
plaatjesalbums

plakplaatjesboeken

USE plaatjesalbums

PLANO-DRUKVELLEN

SN ongesneden bedrukte planovellen als proef van de drukker, bedoeld voor boeken

BT boekproductiemateriaal

RT prenten

plastic boeken

USE stofboeken

PLATENATLASSEN

SN verzamelingen van prenten, portretten, tekeningen, die betrekking hebben op (de geschiedenis van) een stad, een streek of een land

BT informatieve boeken

RT bijbelatlassen

POËZIE-ALBUMS

- BT egodocumenten
- gedichtenbundels
- RT albumversjes

poëzie-albumversjes

- USE albumversjes

poëziebundels

- USE gedichtenbundels

POLITIEKE VERHALEN

- SN verhalen over actuele situaties waarin een politiek standpunt wordt ingenomen. Bijvoorbeeld: Palestijns-Israëliësch conflict, oorlog in Irak of Afghanistan
- RT socialistische verhalen
- maatschappijkritische verhalen

POP-UP-BOEKEN *pop-up books / Wabenpapierbücher = crêpe-papier pop-up*

- SN boeken met prenten die meestal door openvouwen van de bladen een ruimtelijke vorm aannemen. Drie-dimensionaal. Hierbij soms ook gebruik van lintjes of strips om tot een driedimensionale vorm te komen. Voor geheel uitklapbare en opzetbare speelboeken wordt het genre 'opzetboeken' gebruikt
- UF flapuitboeken
- klapuitboeken
- panoramaboeken
- BT driedimensionale boeken

POPPENKASTSPELEN

- SN teksten ten behoeve van poppenkastspel
- RT jan-klaassenverhalen

POPPENVERHALEN *doll books*

- SN verhalen waarin menselijke eigenschappen worden toegeschreven aan poppen
- BT speelgoedverhalen

Populaire grafiek

- USE prenten

PORTE-BRISÉ BOEKEN

- SN boeken waarbij links en rechts van het achterplat twee ruggen zijn gemaakt, en waarbij de bladzijden vanuit het midden openslaan
- BT variatie in bindwijze / formaat

POSTERS

- SN hierbij losse posters of een verzameling posters die als één geheel in een map of cassette of als boekvorm worden uitgegeven.
- UF affiches
- BT variatie in bindwijze / formaat / paginagrootte

PREKEN

- BT christelijke verhalen

PRENTBRIEFKAARTEN

UF briefkaarten

PRENTEN

SN losse, eenzijdig met afbeeldingen bedrukte vellen

UF populaire grafiek

NT centsprenten

rijmprenten

RT plano-drukvelen

PRENTENBOEK VAN HET JAARPRIJZEN

SN Vanaf 2004 voortzetting van de Kiekeboekprijzen

BT bekroningen

PRENTENBOEKEN *picturebooks / Bilderbücher*

SN boeken waarin de afbeeldingen een grotere of even grote rol spelen als de tekst

UF Neurenberger prentenboeken
prentvertellingen

NT aanwijsboeken

babyboeken

fabrieksprentenboeken

figurenboeken

kleurboeken

kubusboeken

muziekprentenboeken

peuterboeken

tekstloze prentenboeken

telboeken

zoekplatenboeken

RT fotoverhalen

prentvertellingen

USE prentenboeken

PRIJSBANDEN

SN vanaf de 16e eeuw werden boeken gegeven als beloning voor goede schoolprestaties. In de 17e en 18e eeuw zijn deze herkenbaar aan hun uiterlijk: meestal in leer of perkament gebonden, waarin met een stempel op voor- en achterplat het stadswapen is aangebracht. Ook in de 19e eeuw waren nog speciale banden in gebruik. (Alleen toegekend bij speciale banden)

RT prijsboeken

PRIJSBOEKEN

SN boeken die als beloning voor goede prestaties ten geschenke werden gegeven aan leerlingen, en voorzien zijn van een ingeplakte prijsoorkonde, of een handgeschreven opdracht. Ze hebben geen speciale band

RT prijsbanden

prijzen

USE bekroningen

PROEFDRUKKEN

PROTESTANTS-CHRISTELIJKE VERHALEN

- SN verhalen uit protestants-christelijke kring met een duidelijke christelijke strekking, moraal of sfeer
- NT zendingsverhalen
zondagsschoolboekjes
- BT christelijke verhalen

prozaromans

- USE volksboeken

PSALMBOEKEN

- BT christelijke verhalen
- RT liedjesbundels

PSEUDO-KINDERBOEKEN

- SN ogenschijnlijke kinderboeken, die stellig nooit kinderboeken geweest zijn. Ze zijn satirisch van aard, hebben dikwijls de vorm van een parodie. Geliefde procedé's: het abecedarium, de catechismus en de tieranny (Bibelebontse berg)
- RT parodieën

PUZZELBOEKEN

- SN boeken met (lastige) opgaven die men als tijdverdrijf, als spel, tracht op te lossen
- RT doeboeken
puzzels
raadselboeken
spelletjesboeken

PUZZELS

- puzzles*
- SN hierbij materialen zoals legpuzzels en dergelijke
- RT puzzelboeken
spelletjesboeken
legpuzzelboeken

QUEESTEN

- SN verhalen waarin een avontuurlijke reis voorkomt, tijdens welke de hoofdpersoon proeven af moet leggen, en daardoor een karakterontwikkeling doormaakt
- RT overlevingsverhalen
- RT reisverhalen

RAADSELBOEKEN

- SN boeken met vragen, waarop men als tijdverdrijf, als spel, een antwoord moet geven. Wanneer het gaat om het herkennen van een deel van een afbeelding, wordt het genre Zoekplatenboeken gebruikt
- RT puzzelboeken
Spelletjesboeken

RAAMVERTELLINGEN

- SN verhalen die als kader één of meer verhalen omsluiten
- NT droomverhalen
- RT verhalenbundels

RADIOBOEKEN

- SN boeken, gebaseerd op radio-programma's
- RT televisieboeken
- RT filmboeken

REBUSBOEKEN

- SN boeken waarin een aantal woorden door plaatjes of stickers zijn vervangen
- UF pictogrammenboeken
- RT leesmethoden
- zoekplatenboeken

RECLAME-UITGAVEN *Reklame Bücher*

- SN werken door (of in opdracht van) bedrijven uitgegeven, ter vergroting van de naamsbekendheid van het bedrijf of van hun produkt(en)
- RT fabrieksleesboeken
- fabrieksprentenboeken
- plaatjesalbums

REGISTERBOEKEN *die-cut heads*

- SN boeken waarbij aan een of meerdere zijden trapsgewijs (of op andere wijze elkaar overlappend) stukken uit de band en/of de pagina's zijn gesneden
- BT variatie in bindwijze / formaat

REISGIDSEN

- SN hierbij feitelijke informatie, bedoeld om de lezer op een reis voor te bereiden. Verder toegankelijk met trefwoorden
- BT informatieve boeken
- RT reisverhalen

REISJOURNALEN

- SN verslagen waarin van dag tot dag een reis wordt beschreven. Verder toegankelijk met trefwoorden
- RT dagboeken
- reisverhalen

REISVERHALEN

- SN verhalen over reizen. Verder toegankelijk met trefwoorden
- NT imaginaire reisverhalen
- ontdekkingsreisverhalen
- tijdreisverhalen
- BT avonturenverhalen
- RT queesten
- reisgidsen
- reisjournalen
- robinsonades

REKENBOEKEN

- BT instructieve boeken
- schoolboeken

religieuze verhalen

- USE godsdienstige verhalen

REPETEERVERHALEN

- SN (volks)verhalen waarin bepaalde elementen steeds herhaald worden
- RT kettingverhalen
stapelverhalen
volksverhalen

REUZEBOEKEN

- SN groter dan 40 cm. Ook voor boeken speciaal ontworpen voor gebruik in groepsverband met kleuters, met plaatjes voor kinderen, tekst voor de verteller
- UF knieboeken
- BT variatie in bindwijze / formaat

RIDDERVERHALEN

- NT arthurverhalen
- BT avonturenverhalen
- RT middeleeuwse verhalen

RIJMPRENTEN

- SN gedichten die op één blad zijn gedrukt, met versieringen en/of illustraties
- BT prenten
- BT gedichtenbundels

RIJMVERTELLINGEN

- UF berijmde verhalen
- RT gedichtenbundels

ROBINSONADES

- SN navolgingen van het klassieke verhaal van Daniel Defoe, Robinson Crusoe (1719) met als kern: de mens of enkele mensen die in een afgesloten gebied of op een onbewoond eiland terechtkomen en zich daar met een minimum aan hulpmiddelen, maar door eigen vindingrijkheid, moeten zien te redden, tot ze uit hun isolement bevrijd worden (Lexicon). Bewerkingen van het oorspronkelijke verhaal waarbij de hoofdpersoon nog Robinson Crusoe heet vallen hier niet onder, maar zijn terug te vinden via de auteurs Defoe en Campe, en de uniforme titelvariant 'Robinson Crusoe'
- BT avonturenverhalen
- RT overlevingsverhalen
reisverhalen

RODE VUISTPRIJZEN

- BT bekroningen

ROLPRENTEN

- SN uitgaven waarbij de opeenvolgende afbeeldingen en/of tekstblokken niet op afzonderlijke pagina's of op één prent zijn gedrukt, maar achter elkaar op een lange strook papier die kan worden opgerold
- BT variatie in bindwijze / formaat

rondzetboeken

- USE carrouselboeken

ROOFDRUKKEN

- UF piratenuitgaven

ROOMS-KATHOLIEKE VERHALEN

- UF katholieke verhalen
- NT eerste-communieboeken
heiligenlevens
missieverhalen
- BT christelijke verhalen

ROTTERDAMSE KINDERJURYPRIJZEN

- BT bekroningen

ROVERSVERHALEN

- NT zeeroversverhalen
- RT misdaadverhalen

SAGEN

- SN overgeleverde volksverhalen met een historische kern, waarvan de inhoud aan tijd en plaats gebonden is, en die op een realistische manier worden verteld
- NT arthurverhalen
- BT volksverhalen
- RT sprookjes

SAMENSPRAKEN

- SN boeken in dialoogvorm
- RT toneelstukken
vraag- en antwoordboeken

SATIREN

- SN verhalen die gekenmerkt worden door een vertekenende of karikaturale voorstellingswijze, waarbij de disproportie tussen voorstelling en feitelijkheid lachwekkend werkt. Het gaat niet louter om een komisch effect, maar om kritiek uitbrengen en beleren
- RT parabels
parodieën

SCHELMENVERHALEN

- SN verhalen waarin de hoofdpersoon een schelm is, dat wil zeggen iemand van ongeregelde en avontuurlijke levenswijze
- BT avonturenverhalen
- RT humoristische verhalen
jan-klaassenverhalen
kluchtboeken
kwajongensverhalen

scheppingsverhalen

- USE etiologische verhalen

SCHIMMENSPELBOEKEN

- SN boeken met daarin afbeeldingen ten behoeve van de vertoning van schaduwbeelden of met een schimmenspel op de pagina's. Bij vertoning is een wit vlak met zwarte silhouetfiguren zichtbaar
- BT activiteitboeken
- RT knipkunst-boeken
coptografische prentboeken

SCHOOLBOEKEN

- SN hierin worden elementen van een wetenschappelijke discipline didactisch zó vertaald, dat deze elementen (-) door leerlingen geleerd kunnen worden, èn aan het einde van een cursus getoetst kunnen worden (Lexicon-Inf. boeken)
- SN hierbij boeken die uitsluitend bestemd zijn voor gebruik in de school en in andere vormen van onderwijs, bijvoorbeeld met vragen en invuloefeningen
Verder vindbaar met trefwoorden, bijv. voor de vakken
- UF leerboeken
materieboeken
schriftuurlijke schoolboeken
- NT abecedaria
evangelieboeken
rekenboeken
schrijfkunstboeken
trap der jeugd
zendbrieven
- RT informatieve boeken
instructieve boeken
leesmethoden>

SCHOOLVERHALEN

- NT kostschoolverhalen

schoonschrijfboeken

- USE schrijfkunstboeken

schriftuurlijke schoolboeken

- SN schoolboeken met bijbelteksten

- USE bijbelverhalen
schoolboeken

SCHRIJFKUNSTBOEKEN

- SN (school)boeken met voorbeelden van kalligrafie of schoonschrijven, door schrijfmeesters gemaakt en bedoeld voor onderwijs in de 15^e, 16^e en 17^e eeuw.

- UF pennekunst
schoonschrijfboeken

- BT instructieve boeken
schoolboeken

schrijfmodellenboeken

- USE zendbrieven

SCHUIFPRENTBOEKEN

- SN boeken met prenten waarop onder een open gedeelte van een blad, door het schuiven van een strook steeds een andere afbeelding zichtbaar kan worden gemaakt

- BT beweegbare boeken
RT uitschuifprentboeken

SCIENCE FICTION

- SN avonturenverhalen die spelen in een toekomstige tijd en ruimte, waarin de nadruk ligt op verzonnen wetenschappelijke uitvindingen, interplanetair verkeer, buitenaardse wezens e.d.
- BT avonturenverhalen
fantasieverhalen
- RT fantasyverhalen
tijdreisverhalen
toekomstverhalen

SCOUTINGVERHALEN

- SN verhalen over padvinderij en verkennerij, vanaf 1908 (jaar van uitgave van Baden Powell's eerste boek)
- UF padvinderijverhalen
verkennerijverhalen
- RT clubverhalen
kampvuurverhalen

scrapbooks

- USE plakboeken

seizoensverhalen

- USE jaargetijdenverhalen

SIMKE KLOOSTERMANPRIJZEN

- SN eens per 3 jaar uitgereikte prijs voor het beste Friese literaire jeugdboek
- BT bekroningen

SINT MAARTEN VERHALEN

- BT feestverhalen

SINTERKLAASVERHALEN

- BT feestverhalen

SMEERPOETSVERHALEN

- SN (vrije) navolgingen van Heinrich Hoffmann's Struwwelpeter-boek, waarin een soms klein vergrijp op gruwelijke wijze wordt afgestraft, hetgeen een humoristisch effect teweeg kan brengen
- UF piet de smeerpoets-verhalen
Struwwelpetriaden
- RT waarschuwingsverhalen

SMOKKELVERHALEN

- BT avonturenverhalen
- RT misdaadverhalen

SOCIALISTISCHE VERHALEN

- SN verhalen waarin het socialistische gedachtegoed expliciet naar voren komt, uitgegeven bijvoorbeeld in het begin van de 20e eeuw, en in de jaren '60 in samenhang met de anti-autoritaire beweging
- RT anti-autoritaire verhalen
- RT politieke verhalen

speelboeken

- SN boeken die een tussenvorm zijn tussen speelgoed en boek
- USE bijzondere boekvormen

SPEELFIGURENBOEKEN

- SN boeken met speelfiguren die in de afbeeldingen gebruikt worden
- BT boeken met losse onderdelen
- RT vingerspelboeken

SPEELFILMS (AVM)

- RT animatiefilms
- tekenfilms

SPEELGOEDVERHALEN

- SN verhalen waarin menselijke eigenschappen worden toegeschreven aan speelgoed
- UF levend-speelgoedverhalen
- Neurenberger prentenboeken
- NT poppenverhalen
- BT antropomorfistische verhalen

SPEELLEERMATERIALEN

- SN niet-boek-materialen, bedoeld om spelenderwijs begrippen, taal- en/of rekenvaardigheden of sociale vaardigheden mee aan te leren. Deze term wordt niet voor boeken gebruikt, ook niet als er spelletjes bij zitten, en ook niet voor puzzels e.d.

speldeboeken

- USE schoolboeken

SPELLEN

- games*
- NT bordspelen
- kwartetten
- legspellen
- RT spelletjesboeken

SPELLETJESBOEKEN

- SN boeken met ideeën voor spelletjes om binnen en buiten te spelen. Voor boeken die zelf spelletjes (invultekeningen e.d.) bevatten is genre Doeboeken bruikbaar
- NT toverboeken
- RT doeboeken
- instructieve boeken
- kleurboeken
- puzzelboeken
- puzzels
- raadselboeken
- spellen
- zoekplatenboeken

speurdersverhalen

- USE detectiveverhalen

spinverhalen

- USE anansi-verhalen

SPIONAGEVERHALEN

- BT avonturenverhalen
- RT misdaadverhalen

SPOOKVERHALEN

- BT fantasieverhalen
- griezelverhalen

SPORTVERHALEN

- NT voetbalverhalen

SPOTPRENTEN

- SN prenten met overdreven voorstellingen die de spot drijven met bepaalde gewoonten
- BT centsprenten

SPREEKWOORDENBOEKEN

- RT woordenboeken

springversjes

- USE gedichtenbundels

SPROOKJES

fairies

- SN verzamelbundels met cultuursprookjes en volkssprookjes
- UF moeder de gans-verhalen
- NT cultuursprookjes
- volkssprookjes
- RT fabels
- fantasierverhalen
- fantasy verhalen
- mythen
- sagen
- sprookjesachtige verhalen

SPROOKJESACHTIGE VERHALEN

- SN verhalen waarin kabouters, heksen, reuzen of andere sprookjesfiguren de belangrijkste personages zijn, maar die verder niet de kenmerken van sprookjes vertonen (dit kunnen 'knusse' of moralistische verhalen, 'verwaterde' sprookjes zijn)
- NT kabouterverhalen
- BT fantasieverhalen
- RT fantasy verhalen
- sprookjes

STAD HASSELT PRIJZEN

- BT bekroningen

STAPELVERHALEN

- SN (volks)verhalen waarin telkens één element wordt toegevoegd, en waarbij sprake is van een vergrotende trap: steeds meer, groter, langer enzovoorts
- RT kettingverhalen
- repeteerverhalen
- volksverhalen

sterboeken

USE carrouselboeken

STEREOSCOPISCHE PLATENBOEKEN

SN boeken waarin elke plaat uit 2 foto's bestaat die met enkele centimeters verschil zijn opgenomen. Met een speciale bril of kijker is dan een afbeelding met diepte te zien.

BT optische illusieboeken

sterfbeddenliteratuur

USE piëtistische kinderexempelen

stichtelijke verhalen

SN verhalen aan godsdienstige onderwerpen gewijd, met een nadrukkelijke lering

USE christelijke verhalen

STICKERBOEKEN

SN boeken waarbij (los) meegeleverde stickers op aangegeven plaatsen tussen de tekst dienen te worden geplakt. Moderne versie van plaatjesalbums met soms een leerelement

BT variatie in materiaal

RT plaatjesalbums

RT plakalbums

RT speelleermaterialen

STOFBOEKEN *books on linen - cloth-art books - ragbooks*

SN boeken waarin tekst en illustraties zijn niet gedrukt op papier, maar op katoen, linnen, plastic of iets dergelijks, of boeken met prenten waarbij op delen van de afbeeldingen textiel is geplakt

UF linnen boeken

UF plastic boeken

BT variatie in materiaal

storiegoed

SN afleggertjes van 16e eeuwse volksboeken of prozaromans (Buijnsters)

USE volksboeken

STRIPVERHALEN *comics – bandes dessinées - Bilderromane*

SN verhalen die bestaan uit een reeks samenhangende tekeningen of foto's, met of zonder tekst, in of buiten de afbeelding

UF beeldverhalen

NT ballonstrips
bewerkingen in stripvorm
kolomstrips

RT tekstloze prentenboeken

Struwwelpetriaden

USE smeerpoetsverhalen

SURINAAMSE VERHALEN

- SN verhalen uit de Surinaamse cultuur. Verhalen die zich in Suriname afspeLEN zijn toegankelijk via een trefwoord
- BT volksverhalen
- RT anansi-verhalen

TEKENBOEKEN

- SN hierbij boeken met methoden om te leren tekenen
- BT instructieve boeken

TEKENFILMS (AVM)

- RT animatiefilms
- speelfilms

TEKSTLOOS MATERIAAL (AVM)

- SN audiovisueel materiaal zonder gesproken of ondertitelde tekst
- RT babymedia
- peutermedia

TEKSTLOZE PRENTENBOEKEN

stories without words

- BT prentenboeken
- RT stripverhalen

Tekststrips

- USE kolomstrips

TELBOEKEN *counting books*

- UF getallenboeken
- BT instructieve boeken
- prentenboeken
- RT abc-boeken

TELEVISIEBOEKEN

- SN boeken, gebaseerd op televisie-programma's
- RT filmboeken
- radioboeken

TESTAMENTEN

- SN literaire genre in 16e en 17e eeuw; als zedelijk-religieuze opvoedingslectuur voor de jeugd bedoeld. Vaak "uyterste wille" genoemd (Biblebontse berg, p. 150, 152)
- BT egodocumenten

THEA BECKMANPRIJZEN

- SN voortzetting (in 2004) van de Bontekoeprizen
- BT bekroningen

THEATERBOEKEN

- SN het boek zelf vormt een theater
- BT driedimensionale boeken

THERAPEUTISCHE VERHALEN

- SN verhalen waarbij duidelijk staat aangegeven dat ze therapeutisch bedoeld zijn en alleen bruikbaar onder begeleiding. Bevat eventueel verwijzingen naar hulpinstanties

thrillers

USE misdaadverhalen

tienerverhalen

USE jeugdromans

TIERANNYEN

SN historische verhalen met beschrijvingen van door overheersers gepleegde
gruwelen

UF tirannyen
tyrannyen

BT historische verhalen

TIJDREISVERHALEN

SN verhalen waarin reizen naar de toekomst of naar het verleden plaatsvinden

BT fantasieverhalen
reisverhalen

RT fantasy verhalen
historische verhalen
science fiction
toekomstverhalen

TIJDSCHRIFTEN

SN gedrukte werken met gevarieerde inhoud, die op van te voren vastgestelde
tijden verschijnen, in een vast aantal afleveringen per jaar, waarbij het
abonneebestand en het abonnementsgeld voor een jaar vaststaat; in vele
gevallen was een tijdschrift ook los verkrijgbaar. (Rietveld)

RT almanakken
mengelwerken

TINA-BRUNA AWARDS

SN publieksprijs (in 2006 ingesteld) voor het meest populaire boek waarin een
meisje de hoofdrol speelt. Initiatief van het blad Tina en winkelketen Bruna,
met het doel het lezen te bevorderen

RT meisjesboeken
BT bekroningen

Tirannyen

USE Tierannyen

TITELVARIANTEDITIES

SN boeken die eenzelfde verhaal vertellen maar verschijnen met een
verschillende titel en soms ook met een andere auteursnaam

TOEKOMSTVERHALEN

SN verhalen, spelend in de toekomst, waarbij de nadruk meer ligt op contacten
tussen mensen en eventuele andere wezens, en niet op technische vindingen

UF utopische verhalen
BT avonturenverhalen
fantasierverhalen

RT fantasy verhalen
science fiction
tijdreisverhalen

- TONEELSTUKKEN *plays*
- SN ook bruikbaar in combinatie met andere genres, of met trefwoorden
 - RT samenspraken
- TOPSY-TURVY'S *upside down books /Drehbild*
- SN boeken met afbeeldingen die 180 graden gedraaid een andere afbeelding geven
 - BT optische illusieboeken
- toverboeken
- USE duimboeken
waterverfboeken
- TRALIEPRENTBOEKEN
- SN boeken met prenten waarop een deel van de afbeelding schuil gaat achter stroken (tralies). Dit deel kan tevoorschijn komen d.m.v. het horizontaal of verticaal bewegen van de afbeelding (waardoor het eerst getoonde achter de stroken verdwijnt). Er zijn twee afbeeldingen, in stroken afwisselend op één pagina gedrukt. Door afdekken van stroken van de ene afbeelding is de andere zichtbaar. Het tralievenster wordt verschoven, niet de afbeelding
 - BT beweegbare boeken
- TRANSPARANTE PRENTBOEKEN
- SN boeken met prenten waarbij naast de onmiddellijk zichtbare voorstelling nog een aanvullende voorstelling tevoorschijn komt zodra men de prent tegen het licht houdt (Lust & Leering p. 412)
 - BT optische illusieboeken
- TRAP DER JEUGD
- SN algemeen leer- en leesboek uit de 17e en 18e eeuw, bevattend: spellen, lezen, schrijven en rekenen, soms met vragen en/of stichtelijke rijmpjes. Het bestaat uit 12 trappen (hoofdstukken) die oplopen in moeilijkheid. De eerste 8 trappen gaan over spel- en leesonderwijs, de 9e over schrijven (Booy). In gebruik op scholen. Vervolg op Haneboeken (Wouters en Visser)
 - BT schoolboeken
- TREKPRENTBOEKEN *pull-tabs / Streifenzug / Ziehbilderbücher*
- SN boeken met prenten waarop onderdelen d.m.v. trekstrips bewogen kunnen worden
 - BT beweegbare boeken
- TRIBOGRAFIEËN *rubble books*
- SN boeken waarbij tekst en/of illustraties verschijnen door potloodslijpsel of wrijven met potlood
 - BT activiteitboeken
- tunnelboeken
- USE kijkdoosboeken
- TWEETALIGE UITGAVEN
- BT meertalige boeken
- tyrannieën
- USE tierannynen

UITGAVEN IN MINDERHEIDSTALEN

- SN boeken die in verschillende talen in identieke vormgeving - meestal tegelijkertijd – (in Nederland) zijn uitgegeven ten behoeve van multicultureel gebruik
- UF minderheidstaaluitgaven
- BT anderstalige boeken in Nederland uitgegeven
- RT interculturele verhalen
meertalige boeken

UITKLAPPRENTBOEKEN *Doppelfaltung*

- SN boeken met flappen aan de pagina's rechts, links, onder en/of boven die buiten het boek uitgeklaapt kunnen worden en opeenvolgende scènes van een verhaal tonen. (Lust & Leering, p. 403 3n 406)
- BT uitvouwbare boeken

UITSCHUIFPRENTBOEKEN *sliding pages*

- SN boeken met bladen van vrij dik karton. Na opzijschuiven van het dikke kartonnen blad is een plaatje op een binnenstuk te zien. Hierbij ook prentenboeken waarbij uit een dik blad een kleiner blad kan worden uitgeschoven
- BT uitvouwbare boeken
- RT schuifprentenboeken

UITVOUWBARE BOEKEN

- BT bijzondere boekvormen
- NT beweegplatenboeken
drietrapsprentenboeken
harlequinades
hoofd-benen-boeken
uitklapprentboeken
uitschuifprentenboeken
uitvouwprentenboeken

UITVOUWPRENTBOEKEN *gatefold-books*

- SN boeken waarbij de prent groter is dan de pagina van het boek en er opgevouwen in zit. Uit te vouwen tot A3 of afficheformaat of groter
- BT uitvouwbare boeken

UNICATEN

- SN boeken die slechts in één exemplaar bestaan, waarvan geen afschriften gemaakt zijn
- NT plakboeken
- RT eigen-beheeruitgaven

utopische verhalen

- USE toekomstverhalen

vakantieboeken

- SN bundels met een gemengde inhoud, uitgegeven n.a.v. de vakantietijd
- USE mengelwerken

VAKANTIEVERHALEN

- UF kampeerverhalen
- RT kampvuurverhalen

VARIATIE IN BINDWIJZE / FORMAAT / PAGINAGROOTTE

- BT bijzondere boekvormen
- NT boekproductiemateriaal>
 - combineerboeken
 - contourboeken
 - groeipaginaboeken
 - knipselalbums
 - kubusboeken
 - leporello's
 - miniaturboeken
 - minibibliotheken
 - objectbanden
 - porte-brisé boeken
 - posters
 - registerboeken
 - reuzeboeken
 - rolprenten
 - waaiers

VARIATIE IN MATERIAAL

- BT bijzondere boekvormen
- NT aquariumboeken
 - doorkijkprentboeken
 - geurboeken
 - oplichtende boeken
 - stickerboeken
 - stofboeken
 - voelboeken

VENSTERBOEKEN > *die-cutbooks / Fensterbilderbuch*

- SN boeken waarin een deel van een afbeelding op een volgend blad of op het achterplat zichtbaar is via een uitsnijding of omvouwbaar gedeelte
- BT gatenboeken

VENZ KINDERBOEKENPRIJZEN

- BT bekroningen

VERHALEN DOOR KINDEREN

- SN verhalen door kinderen geschreven of getekend. Met kinderen wordt bedoeld de leeftijd tot circa 15 jaar
- UF kinderauteurs-verhalen

VERHALEN OVER NIET-WESTERSE CULTUREN EN VOLKEN

- SN realistische verhalen, die een beeld geven van niet-westerse culturen, en/of zich afspelen in niet-westerse gebieden. Verder toegankelijk met trefwoorden voor land of plaats
- NT afrikaanse verhalen
 - boeddhistische verhalen
 - derde-wereldverhalen
 - hindoeïstische verhalen
 - indiaanse verhalen
 - islamitische verhalen
 - koloniale verhalen >
 - missieverhalen
 - ontdekkingsreisverhalen

zendingsverhalen
Zuidafrikaanse verhalen
RT joodse verhalen
migrantenverhalen

VERHALENBUNDELS

SN bundels met verhalen, van één of meer auteurs, die afzonderlijk te lezen zijn.
Hierbij niet: bundels (kleuter)verhalen van één auteur over dezelfde
hoofdpersonen. Boeken met verhalen en gedichten zijn voorzien van twee
genres: verhalenbundels en gedichtenbundels
UF omnibussen
NT bedtijdverhalen
estafetteverhalen
kleuterverhalen
RT bloemlezingen
mengelwerken
raamvertellingen

verjaarsgedichten

USE gelegenheidsgedichten

verkeerde-wereldverhalen

USE omgekeerde-wereldverhalen

verkennerijverhalen

USE scoutingverhalen

VERLATEN-KINDERENVERHALEN

SN verhalen over kinderen die te vondeling zijn gelegd, in de steek gelaten,
ontvoerd, gestolen, of wees geworden. (De term is ontleend aan: John
Boswell. Overgeleverd aan vreemden : het verlaten van kinderen in de
oudheid en de Middeleeuwen. Balans, 1990)
UF vondelingenverhalen
weeskinderenverhalen
RT wegloopverhalen

versjes

USE gedichtenbundels

VIDEO-CD'S

SN materiaalsoort AVM

VIDEOCASSETTES

SN materiaalsoort AVM

VINGERSPELBOEKEN *fingerplaybooks – fingerpuppetbooks*

SN boeken met gaten waar je je vingers of de hele hand door moet steken, of
boeken met een stoffen vingerpoppetje en gaten in de bladzijden ingebouwd
in de pagina's, of boeken met losse vingerpoppetjes die essentieel zijn voor
het verhaal
BT gatenboeken
RT speelfigurenboeken

VLAAMSE GEMEENSCHAP-PRIJZEN

BT bekroningen

VLAAMSE KINDERJURYPRIJZEN

SN hierbij prijzen van de kinder- en jeugdjury Vlaanderen en Limburg

UF kinderjuryprijzen

VOELBOEKEN

SN boeken met pagina's die materialen bevatten die bevoeld kunnen worden zoals wol, bont, schuurpapier e.d. Hierbij ook boeken met reliëf in de platen

BT variatie in materiaal

RT brailleboeken

VOETBALVERHALEN

BT sportverhalen

VOLKSBOEKEN *chapbooks*

SN prozabewerkingen van middeleeuwse ridderromans

UF blauwboeken

prozaromans

storiegoed

RT middeleeuwse verhalen

volksprenten

USE centsprenten

VOLKSSPROOKJES

SN mondeling overgeleverde volksverhalen, die naar de inhoud worden gekenmerkt door hun ongebreidelde fantasie (kabouters, heksen, sprekende dieren en/of planten, toverij enz.), naar de vorm door een eenvoudige structuur (zinsbouw, compositie, karaktertekening). Ze zijn erg oud, en de auteurs zijn onbekend

BT sprookjes
volksverhalen

VOLKSVERHALEN *folk tales*

SN verzamelnaam voor meestal mondeling overgeleverde 'volkse' verhaalgenres, zoals sprookjes, sagen, legenden, fabels, enzovoorts (Lexicon literaire termen)

NT afrikaanse verhalen
anansi-verhalen
antilliaanse verhalen
boeddhistische verhalen
eskimoverhalen
fabels
hindoeïstische verhalen
hodjaverhalen
islamitische verhalen
joodse verhalen
kantjilverhalen
legenden
luilekkerlandverhalen
mythen
sagen
surinaamse verhalen

RT volkssprookjes
zigeunerverhalen
kettingverhalen
repeteer verhalen
stapelverhalen

vondelingenverhalen

USE verlaten-kinderenverhalen

voorbeeldboeken

USE exempelboeken

VRAAG- EN ANTWOORDBOEKEN

SN overzichten van takken van wetenschap of over verschillende gebieden in vraag- en antwoordvorm. Godsdienstige werken in deze vorm krijgen genre 'Catechismussen'

BT informatieve boeken

RT catechismussen
samenspraken

VRIENDENBOEKEN

SN soort navolging van poëzie-albums, met tekst, plaatjes en ruimte om vriend(inn)en gegevens te laten invullen

BT herinneringsalbums

WAAIERS

SN boeken bestaande uit stevige losse bladen, die op één punt aan elkaar bevestigd zijn en waaivormig kunnen worden uitgeschoven

BT variatie in bindwijze / formaat / paginagrootte

WAARSCHUWINGSVERHALEN

cautionary tales

SN verhalen waarin het motief van 'bestrafing van verkeerd gedrag' domineert (T. Baudoin)

RT smeerpoetsverhalen

WAGGELKOPBOEKEN

SN boeken met beweegbare hoofden die op veren zijn geplakt

BT driedimensionale boeken

warenhuisboeken

USE fabrieksprentenboeken

WATERVERFBOEKEN

SN boeken waarbij tekst en/of illustratie verschijnen door natmaken met penseel

UF toverboeken

BT activiteitboeken

BT kleurboeken

WEBSITEBOEKEN

SN boeken die gerelateerd zijn aan een website

weeskinderenverhalen

USE verlaten-kinderenverhalen

WEGLOOPVERHALEN

RT verlaten-kinderenverhalen

WENSBRIEVEN

SN eenzijdig bedrukte bladen met een gedrukte sierrand, waarbinnen ruimte is opengelaten voor een geschreven tekst

UF kransen

BT centsprenten

wiegeliedjes

USE bakerrijmen

WILD-WESTVERHALEN

NT cowboyverhalen

indianenverhalen

woudlopersverhalen

BT historische verhalen

RT pioniersverhalen

winterboeken

SN bundels met een gemengde inhoud, uitgegeven n.a.v. de kerstvakantie

USE mengelwerken

WISSELDRAAIPRENTBOEKEN *circling pictures / revolving pictures / Drehscheibe / Sterndrehscheibe*

SN boeken met prenten waarin het verwisselen van een afbeelding (zie jaloezieboeken) gebeurt door het over elkaar heen draaien van in taartpunten gesneden afbeeldingen, soms met één snede in het blad.

BT beweegbare boeken

WOORDENBOEKEN

BT naslagwerken

RT spreekwoordenboeken

WOUDLOPERSVERHALEN

SN in deze verhalen spelen blanken de hoofdrol. Ze trekken jagend en vechtend door de Noord-Amerikaanse wouden

BT wild-westverhalen

Jachtverhalen

WOUTERTJE PIETERSEPRIJZEN

UF Libris Woutertje Pieterseprijzen

BT bekroningen

zangboeken

USE liedjesbundels

ZEDEKUNDIGE VERHALEN *moral tales / Moralische Erzählungen / contes moraux*

SN vertellingen, die een presentatie bevatten van deugdmodellen, die de jonge lezers een burgerlijk-verlichte gedragscode van algemeen-christelijke signatuur beogen in te prenten, uit de 18e en de eerste helft van de 19e eeuw (Bibelebontse berg, p. 205)

RT deugdverhalen

etiquetteboeken

exempelboeken

ZEEOVERSVERHALEN *pirate stories*

- UF piratenverhalen
- BT avonturenverhalen
historische verhalen
roversverhalen
zeeverhalen

ZEEVERHALEN

- NT zeeroversverhalen
- RT ontdekkingsreisverhalen

ZENDBRIEVEN

- SN brievenboeken met voorbeelden, (Booy) eind 16e eeuw voor het eerst verschenen
- SN gedrukte verzameling van brieven over alle denkbare en ondenkbare onderwerpen, om aan meer gevorderde leerlingen te geven om te worden nageschreven (Pomes)
- UF brievenboeken
schrijfmodellenboeken
- BT schoolboeken
- RT brieven

ZENDINGSVERHALEN

- SN verhalen die zich meestal afspelen in een ver land, alwaar een zendeling het protestantse geloof tracht te verspreiden
- BT protestants-christelijke verhalen
verhalen over niet-westerse culturen en volken
- RT bekeringsverhalen
missieverhalen

ZIGEUNERVERHALEN

- SN verhalen vanuit de zigeunercultuur. Verhalen waarin een beeld wordt gegeven van zigeuners (of 'heidens') zijn vindbaar met een trefwoord
- BT volksverhalen
- RT zwerversverhalen

ZILVEREN GRIFFELS

- BT bekroningen

ZILVEREN PENSELEN

- BT bekroningen

ZILVEREN ZOENEN

- BT bekroningen

zinnebeelden

- USE embleemboeken

ZOEKPLATENBOEKEN

- SN boeken waarin op de platen iets geraden of gezocht kan worden
- BT prentenboeken
- RT bijzondere boekvormen
rebusboeken
spelletjesboeken

ZONDAGSSCHOOLBOEKJES

- SN meestal goedkope boekjes met een evangeliserende strekking, speciaal geproduceerd voor de (kerst)uitdeling op de zondagsscholen
- BT protestants-christelijke verhalen

ZUIDAFRIKAANSE VERHALEN

- SN hierbij verhalen die zich in Zuid-Afrika afspelen vóór 1902 (toen de Boerenrepublieken hun zelfstandigheid verloren). Verhalen ná 1902 zijn vindbaar met trefwoord Zuid-Afrika
- BT verhalen over niet-westerse culturen en volken
- RT koloniale verhalen

ZWERVERSVERHALEN

- SN verhalen waarin de hoofdperso(n)en een zwervend bestaan leiden, en al rondtrekkend proberen aan de kost te komen
- RT zigeunerverhalen

LIJST VAN GENRES TEN BEHOEVE VAN AUDIO-VISUEEL MATERIAAL.

Materiaalsoorten:

CD-I'S
CD-ROM'S
COMPACT-DISCS
 NT meelees-cd's
DIA'S
DVD's
FILMS
GELUIDSCASSETTES
 NT meeleescassettes
GRAMMOFOONPLATEN
SPEELLEERMATERIALEN
VIDEO-CD'S
VIDEOCASSETTES

Andere genres

ANIMATIEFILMS

SN films gemaakt d.m.v. manipulatie van voorwerpen e.d.
RT speelfilms
RT tekenfilms

BABYMEDIA

SN audiovisueel of speelleermateriaal bedoeld voor baby's
RT babyboeken
tekstloos materiaal

BEWERKINGEN VAN JEUGDBOEKEN

SN boeken bewerkt voor een ander medium; bijv. verfilmd op video
NT luisterboeken

BOEKPROMOTIEPROGRAMMA'S

RT leesbevorderingsmaterialen

FILMBEWERKINGEN

SN films bewerkt op een ander medium; bijv. liedjes uit een film op cd

GEBARENTAALMEDIA

SN videobanden of films met gebarentaal erbij

LUISTERBOEKEN

UF gesproken boeken
NT meeleescassettes
NT meelees-cd's
BT bewerkingen van jeugdboeken

HOORSPELEN

INTERCULTURELE MEDIA

- SN media waarin kennis gemaakt wordt met meerdere culturen. Deze verhalen hebben tot doel het stimuleren van wederzijds begrip
- RT interculturele verhalen

LEESBEVORDERINGSMATERIALEN

- RT boekpromotieprogramma's

LESPAKKETTEN

- SN voor gebruik op school of in groepen gemaakt materiaal, bevat naast inleidingen op video of band vaak docentenhandleidingen en werkbladen e.d. voor leerlingen

MEELEESCASSETTES

- SN gesproken boeken op cassette met bijbehorend leesboek, voorgelezen met langzame dictie en een teken wanneer de pagina moet worden omgeslagen
- BT luisterboeken
geluidscassettes
- RT makkelijk-lezen-boeken

MEELEES-CD'S

- SN gesproken boeken op cassette met bijbehorend leesboek, voorgelezen met langzame dictie en een teken wanneer de pagina moet worden omgeslagen
- BT luisterboeken
geluidscassettes
- RT makkelijk-lezen-boeken

musicals

- USE muziekwerken

MUZIEKWERKEN

- UF musicals
opera's

opera's

- USE muziekwerken

PEUTERMEDIA

- RT peuterboeken
tekstloos materiaal

SPEELFILMS

- RT animatiefilms
tekenfilms

TEKENFILMS

- RT animatiefilms
speelfilms

TEKSTLOOS MATERIAAL

- SN audiovisueel materiaal zonder gesproken of ondertitelde tekst
- RT babymedia
peutermedia

HIËRARCHISCH OVERZICHT VAN BIJZONDERE BOEKVORMEN

De termen die hier in hiërarchische volgorde zijn opgenomen staan ook allemaal in het alfabetisch overzicht.

BIJZONDERE BOEKVORMEN

- SN boeken, die door vorm of formaat (opvallend) afwijken van de gebruikelijke boekvorm
- UF speelboeken
- NT beweegbare boeken >
 - boeken met losse onderdelen >
 - activiteitboeken >
 - gatenboeken >
 - optische illusieboeken >
 - driedimensionale boeken >
 - uitvouwbare boeken >
 - variatie in bindwijze / formaat / paginagrootte >
 - variatie in materiaal >

ACTIVITEITBOEKEN

BT	bijzondere boekvormen
NT	aankleedpoppenboeken
NT	bouwplatenboeken
NT	décalcomanieboeken
NT	doeboeken
NT	geluidsboeken
NT	knipboeken
NT	legpuzzelboeken
NT	magneetboeken
NT	papieren speelgoed
NT	plakalbums
NT	schimmenspelboeken
NT	tribografieën
NT	watervarfboeken

AANKLEEDPOPPENBOEKEN *paperdoll-books* /- *puppet-books*

SN	boeken met (uitknipbare) losse papieren kleertjes op losse papieren poppen of basisplaatjes
BT	activiteitboeken

BOUWPLATENBOEKEN

SN	in boekvorm uitgegeven bouwplaten, meestal met een inleiding met aanwijzingen en een isbn (na 1972)
BT	activiteitboeken

DÉCALCOMANIEBOEKEN

SN	boeken waarin je plaatjes kunt afwrijven
BT	activiteitboeken

DOEBOEKEN

SN	boeken waarin de gebruiker (voornamelijk) pagina's kan invullen of inkleuren, zoals punten-tekeningen, puzzels, woorden, afbeeldingen. Bij aanwezigheid van verhalen en/of versjes kan (eventueel ook) de term Mengelwerken gebruikt worden
BT	activiteitboeken
RT	kleurboeken
RT	mengelwerken
RT	puzzelboeken
RT	spelletjesboeken

GELUIDSBOEKEN *speaking books*

SN	boeken waarbij door middel van een mechanisch onderdeel of een chip of op andere wijze geluid kan worden gemaakt
BT	activiteitboeken

KNIPBOEKEN

SN	boeken waarin delen uitgeknipt (en soms gevouwen) kunnen worden
BT	activiteitboeken

LEGPUZZELBOEKEN *jigsawbooks*

- SN boeken met legpuzzels in de pagina's verwerkt
- BT activiteitboeken
- RT puzzels

MAGNEETBOEKEN

- SN boeken waar een magneet is ingebouwd. Daardoor kunnen wijzers verspringen, woordjes of plaatjes worden gelegd, voor- en achterkanten van een boek samenklikken, enz.
- BT activiteitboeken

PAPIEREN SPEELGOED

- SN hierbij materiaal dat een tussenvorm is tussen boek en speelgoed, zoals papieren poppenkasten, schimmenspeltheaters e.d.
- BT activiteitboeken

PLAKALBUMS

- SN boeken, bestaande uit een aantal (bijv. gelithografeerde) platen met voorgedrukte witte plekken erop, of een leeg landschap, waar uitgeknipte delen uit een andere plaat op logische plekken kunnen worden opgeplakt. Deze albums werden door uitgevers op de markt gebracht
- RT knipkunst-boeken
plaatjesalbums
stickerboeken
- BT activiteitboeken

SCHIMMENSPELBOEKEN

- SN boeken met daarin afbeeldingen ten behoeve van de vertoning van schaduwbeelden of met een schimmenspel op de pagina's. Bij vertoning is een wit vlak met zwarte silhouetfiguren zichtbaar
- BT activiteitboeken
- RT knipkunst-boeken
- RT coptografische prentboeken

TRIBOGRAFIEËN *rubble books*

- SN boeken waarbij tekst en/of illustraties verschijnen door potloodslijpsel of wrijven met of potlood
- BT activiteitboeken

WATERVERFBOEKEN

- SN boeken waarbij tekst en/of illustratie verschijnen door natmaken met penseel
- BT activiteitboeken
- BT kleurboeken

BEWEEGBARE BOEKEN

moveable books

- SN boeken met afbeeldingen die kunnen veranderen of bewegen
- BT bijzondere boekvormen
- NT draaischijfboeken
- NT flapprentboeken
- NT jaloezieboeken
- NT schuifprentboeken
- NT tralieprentboeken
- NT trekprentboeken
- NT wisseldraaiprentboeken

DRAAISCHIJFBOEKEN *turning wheels*

- SN boeken waarin onder een open gedeelte van een blad, door draaiing van een schijf, steeds een (gedeelte van een) afbeelding zichtbaar kan worden gemaakt. Tesamen vormen bovenblad en zichtbaar gedeelte draaischijf een (veranderbare) afbeelding
- BT beweegbare boeken

FLAPPRENTBOEKEN *lift the flap-books / moveable flap books / Faltbild /- Klappbild*

- SN boeken waarin een of meer delen van de afbeeldingen zijn verborgen onder een flap
- BT beweegbare boeken
- RT beweegplatenboeken

JALOEZIEBOEKEN *dissolving pictures / changing pictures / venetian-blind books / Jalousienbilder*

- SN boeken waarin stroken van een afbeelding over de stroken van een tweede afbeelding liggen. Door deze stroken te verschuiven (m.b.v. strip of koordje), wordt een nieuwe afbeelding zichtbaar. Twee afbeeldingen schuiven dus over elkaar. Zie ook wisseldraaiprentboeken
- BT beweegbare boeken

panoramaboeken

- SN term wordt soms gebruikt voor beweegbare boeken waarin door middel van uitspringende gedeelten van de voorstelling een landschap of iets dergelijks wordt getoond, voorzien van een voorgrond Wordt ook wel gebruikt voor leporello's die een panorama van een stad e.d. laten zien
- USE pop-up-boeken
- USE leporello's

SCHUIFPRENTBOEKEN

- SN boeken met prenten waarop onder een open gedeelte van een blad, door het schuiven van een strook steeds een andere afbeelding zichtbaar kan worden
- BT beweegbare boeken
- RT uitschuifprentboeken

speelboeken

- SN boeken die een tussenvorm zijn tussen speelgoed en boek
- USE bijzondere boekvormen

TRALIEPRENTBOEKEN

- SN boeken waarin een deel van de afbeelding schuilgaat achter stroken (tralies). Dit deel kan tevoorschijn komen d.m.v. het horizontaal of verticaal bewegen van de afbeelding (waardoor het eerst getoonde achter de stroken verdwijnt) Er zijn twee afbeeldingen, in stroken afwisselend op één pagina gedrukt. Door afdekken van stroken van de ene afbeelding is de andere zichtbaar. Het tralievenster wordt verschoven, niet de afbeelding
- BT beweegbare boeken

TREKPRENTBOEKEN *pull-tabs / Streifenzug / Ziehbilderbücher*

- SN boeken met prenten waarop onderdelen van een afbeelding bewogen kunnen worden d.m.v. trekstrips
- BT beweegbare boeken

WISSELDRAAIPRENTBOEKEN *circling pictures / revolving pictures / Drehscheibe / Sterndrehscheibe*

- SN boeken waarin het verwisselen van een afbeelding (zie jaloezieboeken) gebeurt door het over elkaar heen draaien van in taartpunten gesneden afbeeldingen, soms met één snede in het blad
- BT beweegbare boeken

BOEKEN MET LOSSE ONDERDELEN

BT	bijzondere boekvormen
NT	briefjesboeken
NT	doosboeken
NT	insteekboeken
NT	legspellen
NT	paraferalia
NT	speelfigurenboeken

BRIEFJESBOEKEN

SN	boeken die losse briefjes bevatten, waarin de pagina enveloppen zijn of waar op bladzijden envelopjes met brieven zijn geplakt
BT	boeken met losse onderdelen
RT	brieven

DOOSBOEKEN

SN	dozen met boek en voorwerpen, geluidsdragers e.d. (geen lespakketten). De doos is niet alleen de verpakking maar hoort (druktechnisch gezien) bij het geheel
BT	boeken met losse onderdelen

INSTEELBOEKEN *Steckbilderbücher*

SN	boeken met illustraties waaraan losse elementen (insteekfiguren) kunnen worden toegevoegd door deze in gleufjes in de afbeelding te steken
BT	boeken met losse onderdelen

LEGSPELLEN

SN	uitgaven die bestaan uit een omslag / cassette / foudraal met losse platen die in een vastgestelde of willekeurige volgorde neergelegd kunnen worden
BT	boeken met losse onderdelen
BT	spellen

PARAFERNALIA

SN	losse voorwerpen, speeltjes e.d. die bij boeken of andere media worden geleverd, geen essentieel onderdeel van het boek zijn, maar toegevoegd, zoals een balletschoentje
BT	boeken met losse onderdelen

SPEELFIGURENBOEKEN

SN	boeken met speelfiguren die in de afbeeldingen gebruikt worden
BT	boeken met losse onderdelen
RT	vingerspelboeken

DRIEDIMENSIONALE BOEKEN

SN	boeken waarin de afbeeldingen een ruimtelijke vorm kunnen aannemen
BT	bijzondere boekvormen
NT	carrouselboeken
NT	huisjesboeken
NT	kijkdoosboeken
NT	opzetboeken
NT	pop-up-boeken
NT	theaterboeken
NT	waggelkopboeken

CARROUSELBOEKEN *Stern-Bilderbuch / Carousel*

SN	pop-up-boeken die rondgezet kunnen worden. De voor- en achterkaft worden aan elkaar gekoppeld. Meestal met vier tot zes taferelen.
UF	rondzetboeken
UF	sterboeken
BT	driedimensionale boeken

flapuitboeken

USE	pop-up-boeken
-----	---------------

HUISJESBOEKEN

SN	het boek zelf is een huisje
BT	driedimensionale boeken

KIJKDOOSBOEKEN *peep-shows / Guckkastenbilderbuch*

SN	boeken die bestaat uit segmenten die onderling dmv papierstrips verbonden zijn, uittrekbaar tot 20 à 80 cm., en soms met voorin één of meerdere gaatjes waardoor je kunt kijken en een perspectivisch zicht krijgt. Kijkdoosprincipe. Ze zijn er ook in verkleinde vorm (2 of 3 segmenten dicht op de bladzijde) 'grotto-effect' of 'shadow-box'
UF	tunnelboeken
BT	driedimensionale boeken

klapuitboeken

USE	pop-up-boeken
-----	---------------

OPZETBOEKEN

SN	boeken waarin delen van de illustratie zijn uitgesneden en uitgeklaapt kunnen worden, vaak met standaardjes erachter, of boeken met onderdelen die je moet uitdrukken en op moet stellen bij het boek, soms kunnen deze ook weer terug gedrukt worden. Geeft een tableau van rechtopstaande figuren. Ook voor geheel uitklapbare en opzetbare speelboeken als (poppen)huizen en dergelijke. Soms met losse speelfiguren
BT	driedimensionale boeken

- POP-UP-BOEKEN *pop-up books /Wabenpapierbücher = crêpe-papier pop-up)*
- SN boeken met prenten die meestal door openvouwen van de bladen een ruimtelijke vorm aannemen. Drie-dimensionaal. Hierbij soms ook gebruik van lintjes of strips om tot een driedimensionale vorm te komen. Voor geheel uitklapbare en opzetbare speelboeken wordt het genre ‘opzetboeken’ gebruikt
- UF flapuitboeken
- UF klapuitboeken
- UF panoramaboeken
- BT driedimensionale boeken
- rondzetboeken
- USE carrouselboeken
- sterboeken
- USE carrouselboeken
- THEATERBOEKEN
- SN het boek zelf vormt een theater
- BT driedimensionale boeken
- WAGGELKOPBOEKEN
- SN boeken met beweegbare hoofden die op veren zijn geplakt
- BT driedimensionale boeken

GATENBOEKEN

- SN boeken met een gat of gaten in de pagina's en/of in voor- en achterplat, waarbij het papier helemaal weg is of weggeklapt kan worden
- UF kogelboeken
- BT bijzondere boekvormen
- NT doorboorde boeken
 - vensterboeken >
 - NT hoofdenboeken
 - NT ogenboeken
 - vingerspelboeken

DOORBOORDE BOEKEN

- SN boeken met een doorlopend gat in alle bladen; vaak ook door het omslag. Het gat kan een bepaalde vorm hebben
- UF kogelboeken
- BT gatenboeken

kogelboeken

- SN boeken met een gat door het hele boek heen
- USE doorboorde boeken

VENSTERBOEKEN > *die-cutbooks - Fensterbilderbuch*

- SN boeken waarin een deel van een afbeelding op een volgend blad of op het achterplat zichtbaar is via een uitsnijding of omvouwbaar gedeelte
- BT gatenboeken

HOOFDENBOEKEN

- SN boeken waarbij op de binnenkant van het achterplat een afbeelding van een hoofd (of iets anders: kikker, auto) in 2 of 3 dimensies is aangebracht. Op alle pagina's (en eventueel op het voorplat) is die afbeelding zichtbaar via gaten in de pagina's
- BT vensterboeken

OGENBOEKEN

- SN boeken waarbij op de binnenkant van het achterplat twee 'ogen' zijn bevestigd die door gaten in alle pagina's (en het voorplat) zichtbaar zijn. De bolletjes in de ogen zijn (soms) beweegbaar
- BT vensterboeken

VINGERSPELBOEKEN *fingerplaybooks – fingerpuppetbooks*

- SN boeken met gaten waar je je vingers of de hele hand door moet steken, of boeken met een stoffen vingerpoppetje en gaten in de bladzijden ingebouwd in de pagina's, of boeken met losse vingerpoppetjes die essentieel zijn voor het verhaal
- BT gatenboeken
- RT speelfigurenboeken

OPTISCHE ILLUSIEBOEKEN

BT	bijzondere boekvormen
NT	anaglyfen
NT	anamorfoseboeken
NT	coptografische prentboeken
NT	duimboeken
NT	goochelaarsboeken
NT	hologrammenboeken
NT	magic-eye-boeken
NT	moiré-boeken
NT	stereoscopische platenboeken
NT	topsy-turvy's
NT	transparante prentboeken

ANAGLYFEN

SN	de boeken bevatten een 3D-bril, met rood en groen (of blauw) glas, om kleurverschillen in de afbeeldingen te zien waardoor diepte wordt gesuggereerd
UF	brilrijkboeken
BT	optische illusieboeken

ANAMORFOSEBOEKEN

SN	boeken met platen met daarop vertekende figuren die in een gebogen spiegel bezien een goed beeld opleveren
BT	optische illusieboeken

brilrijkboeken

USE anaglyfen

COPTOGRAFISCHE PRENT(BOEK)EN

SN	Van Veen: the plates depict various groups or portraits to be cut out to form silhouettes or shadow pictures. Figuren moeten worden uitgeknipt. Op een zwart vlak stellen de witte delen de figuren voor. Het licht gaat door een gedeelte van de prent heen. Ze bestaan als prent en als boek
BT	optische illusieboeken
RT	schimmenspelboeken

DUIMBOEKEN *flickerbooks / flickbooks / Daumenkino*

SN	boeken waarbij je met de duim de pagina's, waarop een reeks opeenvolgende plaatjes staan, snel voorbij laat gaan, waardoor de illusie van bewegend beeld ontstaat
BT	optische illusieboeken

GOOCHELAARSBOEKEN

SN	boeken met inkepingen aan de bladranden. Door de duim van boven naar beneden te bewegen, verschijnt er steeds een andere serie voorstellingen. Soms ook van voor naar achteren of van achteren naar voren (Van Veen + King). Bedoeld voor goochelaars
BT	optische illusieboeken

HOLOGRAMMENBOEKEN

SN	boeken waarbij in de afbeeldingen hologrammen zijn opgenomen
BT	optische illusieboeken

MAGIC-EYE BOEKEN

- SN boeken waarin zonder hulpmiddelen is een 3e dimensie is te zien op de platte pagina (stereoscopie)
- BT optische illusieboeken

MOIRÉ-BOEKEN *internationale term*

- SN boeken met prenten die plastic met streepjes erop bevatten. Door een plaat er achter langs te halen, geeft het een suggestie van beweging. (jaren '30 en '40)
- BT optische illusieboeken

STEREOSCOPISCHE PLATENBOEKEN

- SN boeken waarin elke plaat bestaat uit 2 foto's die met enkele centimeters verschil zijn opgenomen. Met een speciale bril of kijker is dan een afbeelding met diepte te zien.
- BT optische illusieboeken

TOPSY-TURVY'S *upside down books / Drehbild*

- SN boeken met afbeeldingen die 180 graden gedraaid een andere afbeelding geven
- BT optische illusieboeken

TRANSPARANTE PRENTBOEKEN

- SN boeken met prenten waarbij naast de onmiddellijk zichtbare voorstelling nog een aanvullende voorstelling tevoorschijn komt zodra men de prent tegen het licht houdt (Lust & Leering p. 412)
 - BT optische illusieboeken
-

UITVOUWBARE BOEKEN

- BT bijzondere boekvormen
- NT beweegplatenboeken
- NT drietrapsprentboeken
- NT harlequinades
- NT hoofd-benen-boeken
- NT uitklapprentboeken
- NT uitschuifprentboeken
- NT uitvouwprentboeken

BEWEEGPLATENBOEKEN

- SN informatieve boeken waarbij delen van de afbeelding kunnen worden opgelicht waardoor je als het ware steeds verder in het menselijk lichaam, de machine, de duikboot, de telefoon, de auto ...enz. kijkt. (De meeste boeken van dit type zijn niet bedoeld voor kinderen)
- BT uitvouwbare boeken
- RT flapprentboeken

DRIETRASPARENTBOEKEN

- SN boeken waarin aan de rechterkant van het boek een kleinere pagina uitgetrokken kan worden, en dan weer een grotere. Een hondje wordt zo een teckel
- BT uitvouwbare boeken

HARLEQUINADES

- SN harlequinades zijn boekjes uit de 18^e en 19^e eeuw met vier pagina's, waarbij elke pagina twee kleppen heeft, een naar boven en een naar beneden. De afbeeldingen erop sluiten bij elkaar aan. De vier pagina's kunnen naast elkaar gelegd worden. (*The treasures of childhood* /Iona and Robert Opie, p. 50)
- BT uitvouwbare boeken

HOOFD-BENEN-BOEKEN

- SN boeken met op de binnenkant van het achterplat een uitklapbaar hoofd (of meerdere hoofden) en benen
- BT uitvouwbare boeken

UITKLAPPARENTBOEKEN *Doppelfaltung*

- SN boeken met flappen aan de pagina's rechts, links, onder en/of boven die buiten het boek uitgeklaapt kunnen worden en opeenvolgende scènes van een verhaal tonen. (*Lust & Leering*, p. 403 en 406)
- BT uitvouwbare boeken

UITSCHUIFPARENTBOEKEN *sliding pages*

- SN boeken met bladen van vrij dik karton. Na opzijschuiven van het dikke kartonnen blad is een plaatje op een binnenstuk te zien. Hierbij ook prentenboeken waarbij uit een dik blad een kleiner blad kan worden uitgeschoven
- BT uitvouwbare boeken

UITVOUWPARENTBOEKEN *gatefold-books*

- SN boeken waarbij de prent groter is dan de pagina van het boek en er opgevouwen in zit. Uit te vouwen tot A3 of afficheformaat of groter
- BT uitvouwbare boeken

VARIATIE IN BINDWIJZE / FORMAAT / PAGINAGROOTTE

BT	bijzondere boekvormen
NT	boekproductiemateriaal >
	NT dummy's
	NT overgangsedities
	NT plano-drukvelen
	NT proefdrukken
NT	plano-drukvelen
NT	combineerboeken
NT	contourboeken
NT	groeipaginaboeken
NT	knipselalbums
NT	kubusboeken
NT	leporello's
NT	miniatuurboeken
NT	minibibliotheken
NT	objectbanden
NT	porte-brisé boeken
NT	registerboeken
NT	reuzeboeken
NT	rolprenten
NT	waaiers

BOEKPRODUCTIEMATERIAAL >

BT	variatie in bindwijze / formaat
----	---------------------------------

DUMMY'S

SN	boeken met een deel van de tekst al gedrukt en de rest van de pagina's blanco, bedoeld als voorbeeld van het boek dat nog niet klaar is
BT	boekproductiemateriaal

OVERGANGSEDITIONS

SN	boeken waarbij op de titelpagina de naam van de oorspronkelijke uitgever staat, maar de band de naam heeft van de nieuwe uitgever die het boek heeft overgenomen
BT	boekproductiemateriaal

PLANO-DRUKVELLEN

SN	ongesneden bedrukte planovellen als proef van de drukker, bedoeld voor boeken
BT	boekproductiemateriaal
RT	prenten

PROEFDUKKEN

BT	boekproductiemateriaal
----	------------------------

COMBINEERBOEKEN *heads-bodies-legs*

SN	een aantal prenten, in boekvorm gebundeld, die meestal haaks op de rug in twee of meer stroken zijn doorgesneden, zodat de bladen in gedeelten kunnen worden omgeslagen
BT	variatie in bindwijze / formaat

CONTOURBOEKEN *shape-books – Formgestanz / die-cut*
SN boeken waarbij de uiterlijke vorm van het boek is aangepast aan het verhaal
(koffers, konijnen, klokken e.d.)
BT variatie in bindwijze / formaat

GROEIPAGINABOEKEN *growing pages*
SN boeken waarin pagina's verschillen van breedte. Ook boeken met halve
pagina's tussen de hele
BT variatie in bindwijze / formaat

harmonicaboeken
USE leporello's

knieboeken
USE reuzeboeken

KNIPSELALBUMS
SN albums, schriften e.d. met daarin door lezers uitgeknipte afleveringen van
feuilletons, strips en dergelijke
BT variatie in bindwijze / formaat

KUBUSBOEKEN
SN prentenboeken van dik karton, die de vorm van een kubus hebben
BT variatie in bindwijze / formaat

LEPORELLO'S
SN boeken, waarvan de bladen uit één lange, zigzag gevouwen strook bestaan
UF harmonicaboeken
UF panoramaboeken
BT variatie in bindwijze / formaat

MINIATUURBOEKEN *miniatures*
SN boeken met een hoogte van maximaal 76 mm. (3 inch), maar van normale
hoogte/breedte verhouding
BT variatie in bindwijze / formaat
RT minibibliotheken

MINIBIBLIOTHEKEN
SN verzameling min of meer kleine boekjes met bijbehorende band, cassette of
een opbergobject in de vorm van een auto, een kast, een huis, koffer e.d.
BT variatie in bindwijze / formaat
RT miniatuurboeken
RT objectbanden

OBJECTBANDEN
SN de band van het boek lijkt op een voorwerp of een dier, bijvoorbeeld op een
hamburger, een pizzadoos met daarin boeken in de vorm van pizzapunten,
een stuk kaas
BT variatie in bindwijze / formaat
RT minibibliotheken

PORTE-BRISÉ BOEKEN

- SN boeken waarbij links en rechts van het achterplat twee ruggen zijn gemaakt, en waarbij de bladzijden vanuit het midden openslaan
- BT variatie in bindwijze / formaat

REGISTERBOEKEN *die-cut heads*

- SN boeken waarbij aan een of meerdere zijden trapsgewijs (of op een andere wijze elkaar overlappend) stukken uit de band en/of de pagina's zijn gesneden
- BT variatie in bindwijze / formaat

REUZEBOEKEN

- SN groter dan 40 cm. Ook voor boeken speciaal ontworpen voor gebruik in groepsverband met kleuters, met plaatjes voor kinderen, tekst voor de verteller
- Uf knieboeken
- BT variatie in bindwijze / formaat

ROLPRENTEN

- SN uitgaven waarbij de opeenvolgende afbeeldingen en/of tekstblokken niet op afzonderlijke pagina's of op één prent zijn gedrukt, maar achter elkaar op een lange strook papier die kan worden opgerold
- BT variatie in bindwijze / formaat

VARIATIE IN MATERIAAL

BT	bijzondere boekvormen
NT	aquariumboeken
NT	doorkijkprentboeken
NT	geurboeken
NT	oplichtende boeken
NT	stickerboeken
NT	stofboeken
NT	voelboeken

AQUARIUMBOEKEN

SN	boeken waarin plastic bladen aaneengeplakt zijn met vocht en bijv. vissen ertussen
BT	variatie in materiaal

DOORKIJKPRENTBOEKEN *acetate books*

SN	boeken met doorzichtige of half-doorzichtige pagina's waarop afbeeldingen zijn opgenomen. De pagina's 'veranderen' ook de onderliggende afbeelding
BT	variatie in materiaal

GEURBOEKEN

SN	boeken, waar stukjes papier ingeplakt zijn, die bij wrijving gaan geuren
BT	variatie in materiaal

linnen boeken

USE	stofboeken
-----	------------

OPLICHTENDE BOEKEN *glow in the dark books*

SN	boeken met prenten die oplichten in het donker nadat ze onder de lamp zijn gehouden
BT	variatie in materiaal

plastic boeken

USE	stofboeken
-----	------------

STICKERBOEKEN

SN	boeken waarbij (los) meegeleverde stickers op aangegeven plaatsen tussen de tekst dienen te worden geplakt. Moderne versie van plaatjesalbums met soms een leerelement
BT	variatie in materiaal
RT	plaatjesalbums
RT	plakalbums
RT	speelleermaterialen

STOFBOEKEN *books on linen – cloth-art books - ragbooks*

SN	boeken waarin tekst en illustraties niet gedrukt zijn op papier, maar op katoen, linnen, plastic of iets dergelijks, of waarin textiel is geplakt op delen van de afbeeldingen
UF	linnen boeken
* SN	boeken waarbij op de binnenkant van het achterplat een afbeelding van een hoofd (of iets anders: kikker, auto) in 2 of 3 dimensies is aangebracht. Op alle pagina's (en eventueel op het voorplat) is die afbeelding zichtbaar via gaten in de pagina's
UF	plastic boeken
BT	variatie in materiaal

VOELBOEKEN

SN boeken met pagina's die materialen bevatten die bevoeld kunnen worden zoals wol, bont, schuurpapier e.d. Hier ook boeken met reliëf in de platen

BT variatie in materiaal

RT brailleboeken

REGISTER VAN VOORKEURSTERMEN

Aankleedpoppenboeken
Aanwijsboeken
Abc-boeken
Abc-prenten
Abecedaria
Absurdistische verhalen
Activiteitboeken
Aforismenbundels
Afrikaanse verhalen
Agenda's
Albumversjes
Allegorieën
Almanakken
Anaglyfen
Anamorfoseboeken
Anansi-verhalen
Anderstalige boeken (in Nederland uitgegeven)
Animatiefilms (AVM)
Anti-autoritaire verhalen
Antieke verhalen
Antilliaanse verhalen
Antimilitaristische verhalen
Antropomorfistische verhalen
Antroposofische verhalen
ANWB-prijzen
Aquariumboeken
Arthurverhalen
Atlassen
Autobiografische verhalen
Avonturenverhalen
Babyboeken
Babymedia
Bakkerijmen
Balletverhalen
Ballonstrips
Bedtijdverhalen
Bekeringsverhalen
Bekroningen
Beroepenboeken
Beste joodse jeugdboeken
Beweegbare boeken
Beweegplatenboeken
Bewerkingen in stripvorm
Bewerkingen van jeugdboeken (AVM)
Bewerkingen voor de jeugd
Bibliofiele uitgaven
Bijbelatlassen
Bijbelse dagboeken
Bijbelverhalen
Bijenkorfboekenmarktprijzen

Bijzondere boekvormen
Biografische verhalen
Bladmuziekbundels
Bloemlezingen
BNO illustratorenprijzen
Boeddhistische verhalen
Boekenleeuwen
Boekenpauwen
Boekenpluimen
Boekensleutels
Boekenwelpen
Boekproductiemateriaal
Boekpromotieprogramma's (AVM)
Bolleboosboeken
Bontekoeoprijzen
Bordspelen
Bouwplatenboeken
Brailleboeken
Briefjesboeken
Briefromans
Brieven
Buitenlandse bekroningen
Carrouselboeken
Catechismussen
Cd-i's (AVM)
Cd-rom's (AVM)
Centsprenten
Centsprentenboekjes
Christelijke verhalen
Circusverhalen
Clandestiene boeken
Clubverhalen
Combineerboeken
Commedia-dell'arteverhalen
Compact-discs (AVM)
Congoverhalen
Contourboeken
Coptografische prent(boek)en
Cowboyverhalen
Cultuursprookjes
Dagboeken
Daisy-rom's
Décalcomanieboeken
Derde-wereldverhalen
Detectiveverhalen
Deugdverhalen
Dia's (AVM)
Dialectverhalen
Dierenverhalen
Digitale versies
Documentverhalen
Doeboeken
Doorboorde boeken
Doorkijkprentboeken
Doosboeken

Dorpsverhalen
Draaischijfboeken
Driedimensionale boeken
Drietrapsprentboeken
Droomverhalen
Dubbelperspectiefverhalen
Dubbelpublicsboeken
Duimboeken
Dummy's
Dvd's
E. du Perronprijzen
Eerste-communieboeken
Eerste leesboeken
Egodocumenten
Eigen-beheeruitgaven
Eigenwijsprijzen
Embleemboeken
Encyclopedieën
Eskimoverhalen
Estafetteverhalen
Etiologische verhalen
Etiquetteboeken
Evangelieboeken
Exempelboeken
Experimenteerboeken
Fabels
Fabrieksleesboeken
Fabrieksprentenboeken
Facsimile-uitgaven
Familieverhalen
Fantasier verhalen
Fantasy verhalen
Fascistische verhalen
Feestverhalen
Feministische verhalen
Figurenboeken
Filmbewerkingen (AVM)
Filmboeken
Films (AVM)
Flapprentboeken
Foto-albums
Fotoverhalen
Garoedaprijzen
Gatenboeken
Gebarentaalmedia (AVM)
Gebedenboeken
Gedichtenbundels
Gelegenheidsgedichten
Gelegenheidsuitgaven
Geluidsboeken
Geluidscassettes (AVM)
Gepersonaliseerde boeken
Geslachtboeken
Geurboeken
Gezinsverhalen

Glazen globeprijzen
Godsdienstige verhalen
Goochelaarsboeken
Gouden Driehoekprijzen
Gouden Ezelsoorprijzen
Gouden Griffels
Gouden Penselen
Gouden Pollepels
Gouden Uilen
Gouden Zoenen
Grammofoonplaten (AVM)
Griezelverhalen
Groeipaginaboeken
Grote-letterboeken
Harlequinades
Heiligenlevens
Herinneringsalbums
Het Hoogste Woordprijzen
Hindoeïstische verhalen
Historische verhalen
Hodjaverhalen
Hologrammenboeken
Hoofd-benen-boeken
Hoofdenboeken
Hoorspelen (AVM)
Hotze de Roosrijzen
Huib de Ruyterrijzen
Huisjesboeken
Humoristische verhalen
Illegale boeken
Imaginaire reisverhalen
Indiaanse verhalen
Indianenverhalen
Indische verhalen
Informatieve boeken
Inktaap-prijzen
Insteekboeken
Instructieve boeken
Intekenboeken
Interculturele media (AVM)
Interculturele verhalen
Islamitische verhalen
Jaargetijdenverhalen
Jachtverhalen
Jaloezieboeken
Jan-klaassenverhalen
Jenny Smelik/Ibbyrijzen
Jenny Smelik-Kiggenrijzen
Jeugdromans
Jonge Gouden uilprijzen
Jonge Juryrijzen
Jongensboeken
Joodse verhalen
K-nummeruitgaven
Kabouterverhalen

Kalenders
Kampvuurverhalen
Kantjilverhalen
Keerdrukken
Kerstverhalen
Kettingverhalen
Kiekeboekprijzen
Kijkdoosboeken
Kinderboek van het jaarprijzen
Kinderboekenweekprijzen
Kinderboekenweekuitgaven
Kinderboekwinkel-achterafprijzen
Kinderboekwinkelprijzen
Kinderkijkboeken van het jaar
Kleurboeken
Kleuterverhalen
Kluchtboeken
Kluwerprijzen
Knipboeken
Knipkunst-boeken
Knipselalbums
Kolomstrips
Koloniale verhalen
Kookboeken
Koranverhalen
Kostschoolverhalen
Kubusboeken
Kunstenaarsboeken
Kunstzinnige uitgaven
Kwajongensverhalen
Kwartetten
Leesbevorderingsmaterialen (AVM)
Leesmethoden
Legenden
Legpuzzelboeken
Legspellen
Leporello's
Lespakketten (AVM)
Leugenverhalen
Levenstrappen
Libretto's
Liedjesbundels
Liefdesverhalen
Luilekkerlandverhalen
Luisterboeken
Maatschappijkritische verhalen
Magic-eye boeken
Magneetboeken
Makkelijk-lezen-boeken
Mary Zeldenrustprijzen
Mathilda-prijzen
Meeleescassettes (AVM)
Meelees-cd's (AVM)
Meerkeuzeverhalen
Meertalige boeken

Meisjesboeken
Mengelwerken
Middeleeuwse verhalen
Migrantenverhalen
Militaria
Miniatuurboeken
Minibibliotheken
Misdaadverhalen
Missieverhalen
Moiré-boeken
Moppenboeken
Muziekprentenboeken
Muziekwerken (AVM)
Mythen
Naslagwerken
Nationaal-socialistische verhalen
Nederlandse illustratoren clubprijzen
Nederlandse kinderjuryprijzen
Nederlandstalig, in het buitenland uitgegeven
Negerverhalen
Nienke van Hichtumprijzen
Nonsensgedichten
Objectbanden
Ogenboeken
Omgekeerde-wereldverhalen
Ontdekkingsreisverhalen
Oorlogsverhalen
Oplichtende boeken
Optische illusieboeken
Opzetboeken
Oudejaarsverhalen
Overgangsedities
Overlevingsverhalen
Paasverhalen
Papieren speelgoed
Parabels
Paraferalia
Parodieën
Pensionverhalen
Peuterboeken
Peutermedia (AVM)
Piëtistische kinderexempelen
Pinksterverhalen
Pioniersverhalen
Plaatjesalbums
Plakalbums
Plakboeken
Plano-drukvellen
Platenatlassen
Poëzie-albums
Politieke verhalen
Poppenkastspelen
Poppenverhalen
Pop-up-boeken
Porte-brisé boeken

Posters
Preken
Prentbriefkaarten
Prenten
Prentenboek van het jaarprijzen
Prentenboeken
Prijsbanden
Prijsboeken
Proefdrukken
Protestants-christelijke verhalen
Psalmboeken
Pseudo-kinderboeken
Puzzelboeken
Puzzels
Queesten
Raadselboeken
Raamvertellingen
Radioboeken
Rebusboeken
Reclame-uitgaven
Registerboeken
Reisgidsen
Reisjournalen
Reisverhalen
Rekenboeken
Repeteer verhalen
Reuzeboeken
Ridderverhalen
Rijmprenten
Rijmvertellingen
Robinsonades
Rode vuistprijzen
Rolprenten
Roofdrukken
Rooms-katholieke verhalen
Rotterdamse kinderjuryprijzen
Roversverhalen
Sagen
Samenspraken
Satiren
Schelmenverhalen
Schimmenspelboeken
Schoolboeken
Schoolverhalen
Schrijfkunstboeken
Schuifprentboeken
Science fiction
Scoutingverhalen
Simke Kloostermanprijzen
Sint Maarten verhalen
Sinterklaasverhalen
Smeerpoetsverhalen
Smokkelverhalen
Socialistische verhalen
Speelfigurenboeken

Speelfilms (AVM)
Speelgoedverhalen
Speelleermaterialen (AVM)
Spellen
Spelletjesboeken
Spionageverhalen
Spookverhalen
Sportverhalen
Spotprenten
Spreekwoordenboeken
Sprookjes
Sprookjesachtige verhalen
Stad Hasseltprijzen
Stapelverhalen
Stereoscopische platenboeken
Stickerboeken
Stofboeken
Stripverhalen
Surinaamse verhalen
Tekenboeken
Tekensfilms (AVM)
Tekstloos materiaal (AVM)
Tekstloze prentenboeken
Telboeken
Televisieboeken
Testamenten
Thea Beckmanprijzen
Theaterboeken
Therapeutische verhalen
Tierannyen
Tijdreisverhalen
Tijdschriften
Tina-Bruna awards
Titelvariantedities
Toekomstverhalen
Toneelstukken
Topsy-turvy's
Toverboeken
Tralieprentboeken
Transparante prentboeken
Trap der jeugd
Trekprentboeken
Tribografieën
Tweetalige uitgaven
Uitgaven in minderheidstalen
Uitklapprentboeken
Uitschuifprentboeken
Uitvouwprentboeken
Unicaten
Vakantie verhalen
Vensterboeken
Venz kinderboekenprijzen
Verhalen door kinderen
Verhalen over niet-westerse culturen en volken
Verhalenbundels

Verlaten-kinderenverhalen
Videocassettes
Video-cd's
Vingerspelboeken
Vlaamse gemeenschap-prijzen
Vlaamse Kinderjuryrijzen
Voelboeken
Voetbalverhalen
Volksboeken
Volkssprookjes
Volksverhalen
Vraag- en antwoordboeken
Vriendenboeken
Waaiers
Waarschuwingsverhalen
Waggelkopboeken
WATERVERFBOEKEN
Websiteboeken
Wegloopverhalen
Wensbrieven
Wild-westverhalen
Wisseldraaiprentboeken
Woordenboeken
Woudlopersverhalen
Woutertje Pieterseprijzen
Zedekundige verhalen
Zeeroversverhalen
Zeeverhalen
Zendbrieven
Zendingsverhalen
Zigeunerverhalen
Zilveren Griffels
Zilveren Penselen
Zilveren Zonen
Zoekplatenboeken
Zondagsschoolboekjes
Zuidafrikaanse verhalen
Zwerversverhalen